

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΜΖ' | ΑΘΗΝΑΙ, ΙΩΑΝΝΟΥ ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14, Τ. 140-ΤΗΛ. 718-308 | 1 ΙΟΥΛΙΟΥ 1970 | ΑΡΙΘ. 17

ΑΝΘΡΩΠΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ

ΤΟ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΟΝ ΙΔΕΩΔΕΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ «ΠΡΟΤΡΕΠΤΙΚΟΝ», ΤΟΥ ΚΛΗΜΕΝΤΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΩΣ

Β'

3. Ἴδου ἐξακολουθῶν λέγει ὁ Κ λ ή-
μ η ς. Ποῖος ἐπιθάσσευσέ ποτε τὰ ἀργα-
λεώτατα θηρία, ἦτοι τοὺς ἀνθρώπους; Ὁ
θεῖος Νόμος καὶ ὁ θεῖος Λόγος. Οὗτος καὶ
τὰ πτηνά, ἦτοι τοὺς κούφους τῶν ἀνθρώ-
πων· καὶ τὰ ἔρπετά, ἦτοι τοὺς ἀπατεῶνας·
καὶ τοὺς λέοντας, ἦτοι τοὺς ἐπὶ δυνάμει
ἐναβρυνομένους· καὶ τοὺς θυμικοὺς σύας,
ἦτοι τοὺς ἡδονικοὺς· καὶ τοὺς λύκους,
ἦτοι τοὺς ἀρπακτικοὺς καὶ ἀδίκους· καὶ
τὰ ξύλα, ἦτοι τοὺς ἄφρονας· καὶ τοὺς λί-
θους, ἦτοι τοὺς ἀναισθητοὺς καὶ πεπωρω-
μένους· πάντα ἠγειρε τῆς θεοσεβείας τὸ
σπέρμα, ἔστω μικρὸν καὶ κατ' ὀλίγον.
*«Καὶ πάντα ἄρα ταῦτα τὰ ἀγριώτατα θη-
ρία, καὶ τοὺς τοιούτους λίθους, ἢ οὐράνιος
Ῥδὴ μετεμόρφωσεν εἰς ἀ ν θ ρ ὴ π ο υ ς ἢ-
μ ἔ ρ ο υ ς»* (Κλήμ., Προτρ. ΜΓ 8,56/7).
Μὴ ἀσχάλλωμεν λοιπὸν καὶ ἡμεῖς σήμε-
ρον καὶ μὴ ἀποδυσπετῶμεν ἀντικρύζοντες
ἀπαισιοδόξως τὴν νῦν κατάστασιν τῆς ἀν-
θρωπότητος, καὶ μάλιστα τῶν Νέων.
«Ἦμεν γάρ, ἡμέμ ποτε καὶ ἡμεῖς ἀνόητοι,

*ἀπειθεῖς, πλανώμενοι, δουλεύοντες ἡδοναῖς
καὶ ἐπιθυμίαις ποικίλαις, ἐν κακίᾳ καὶ φθό-
νῳ διάγοντες, στυγητοί, μισοῦντες ἀλλήλους»*
(Τίτ. 3,3). Ἄλλ' «ὅτε ἡ χρηστότης, καὶ
ἡ φιλανθρωπία ἐπεφάνη τοῦ Σωτῆρος
ἡμῶν Θεοῦ, οὐκ ἐξ ἔργων τῶν ἐν δικαιο-
σύνη, ὧν ἐποιήσαμεν ἡμεῖς, ἀλλὰ κατὰ τὸ
αὐτοῦ ἔλεος ἔσωσεν ἡμᾶς» (Τίτ. 3, 4-5).

4. Ὅρα, συνεχίζων λέγει ὁ σοφὸς
Κλήμης, τὸ καινὸν ἄσμα πόσον ἴσχυσεν,
ὥστε ἐκ λίθων καὶ θηρίων ἀνθρώπους νὰ
δημιουργήσῃ. Καὶ ὁ μὲν Κιθαρωδὸς εἶναι
ὁ τοῦ Θεοῦ Λόγος, τὸ δὲ καινὸν ἄσμα ἢ
Εὐαγγελικὴ Διδαχὴ. Ἄλλὰ ποῖα εἶναι ἢ
λύρα, δι' ἧς ἄδεται τὸ καινὸν τοῦτο ἄσμα;
Τὸ ὄργανον τοῦτο εἶναι ὁ Ἄ ν θ ρ ω π ο ς,
δι' ὃν «ὁ τοῦ Θεοῦ Λόγος, λύραν μὲν καὶ κι-
θάραν, τὰ ἄψυχα ὄργανα, ὑπεριδῶν, κόσμον
δὲ τόνδε, καὶ δὴ καὶ τὸν σμικρὸν κόσμον τὸν
Ἄ ν θ ρ ω π ο ν, ψυχὴν τε καὶ σῶμα αὐτοῦ,
ἀγίῳ Πνεύματι ἀρμοσάμενος, ψάλλει τῷ Θεῷ,
διὰ τοῦ πολυφώνου ὄργανου, καὶ προσάδει

τούτω τῷ ὄργανῳ, τῷ Ἀνθρώπῳ. Σὺ γὰρ εἶ κιθάρα, καὶ ἀυλός, καὶ ναός ἐμός· κιθάρα, διὰ τὴν ἁρμονίαν· ἀυλός, διὰ τὸ Πνεῦμα· ναός, διὰ τὸν Λόγον· ἴν' ἢ μὲν κρέκη, τὸ δὲ ἐμπνέη, ὁ δὲ χωρήσῃ τὸν Κύριον» (Κλήμ. Προτρ. 8,60Α).

5. Ἄλλ' ἴδωμεν ποίαν ὁδὸν ὑποδεικνύει ὁ Κλήμης καλλιέργειας τῆς ψυχῆς τοῦ Ἀνθρώπου, ὥστε νὰ φθάσῃ οὗτος τὸ τέλειον ἐν τε τῇ πνευματικῇ καὶ ἠθικῇ σφαίρᾳ, δι' ἃς καὶ ἐπλάσθη. Σημειωτέον ὅτι αἱ ἀπόψεις τοῦ Κλήμεντος συμφωνοῦσι πλήρως ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ πρὸς τὰς τῶν μεγάλων Ἑλλήνων κλασσικῶν, καὶ ἰδίᾳ τοῦ Πλάτωνος, βεβαίως ἐν τῇ διακρίσει τῆς οὐσίας τοῦ ἀγαθοῦ κατὰ τὴν χριστιανικὴν διδαχὴν ἐναντι τῶν ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου κοσμοθεωριακῶν ἀπόψεων τῆς Ἑλληνικῆς Σκέψεως καὶ Φιλοσοφίας. Ὁ Κλήμης θεωρεῖ τὴν γενικὴν ἔννοιαν τῆς «κακίας», ἥτοι τὸ «κακόν» κατὰ τοὺς Ἀρχαίους Ἕλληνας, ὡς τὸ ἄκρως ἀντίθετον τοῦ «ἀγαθοῦ», δι' ὅπερ ἐπλάσθη ὁ ἄνθρωπος. Ἐπομένως ἡ «κακία» ἀποτελεῖ «φθορὰν» τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως: «Κακία μὲν γὰρ τὴν ἀνθρώπων ἐπιβόσκειται φθορὰν» (Κλήμ. Προτρ. 8,60C). Τὴν ἔννοιαν τῆς «κακίας» ταυτίζει πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ «ψεύδους»· τοῦναντίον, τὴν ἔννοιαν τοῦ «ἀγαθοῦ» πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς «ἀληθείας»: «ἢ δὲ ἀλήθεια, ὡς περ ἡ μέλιττα, λυμαιομένη τῶν ὄντων οὐδέν, ἐπὶ μόνῃς τῆς ἀνθρώπων ἀγάλλεται σωτηρίας» (Αὐτόθι).

6. Δὲν πρέπει νὰ διαφεύγῃ τὴν ἡμετέραν ἀντίληψιν, ὅτι ὁ Κλήμης τὴν ἔννοιαν τοῦ «ἀγαθοῦ» καὶ τὴν ἔννοιαν τῆς «ἀληθείας» ταυτίζει πάλιν πρὸς αὐτὴν τὴν ἔννοιαν τοῦ υπερτάτου ὄντος, τοῦ Θεοῦ, ὄν κατ' οὐσίαν ὡς τὸ οὐσίᾳ τε καὶ φύσει τὸ μόνον πράγματι «Ἀγαθόν» καὶ τὴν μόνην τῷ ὄντι «Ἀλήθειαν» ἐκδέχεται. Οὗτος ἐπομένως προσδίδει «θρησκευτικὴν» σημασίαν εἰς τὰς ἔννοιαις ταύτας, ἐγγίζων ἐν τισὶ σημείοις πρὸς τὰς Πλατωνικὰς θεωρίας περὶ «ἀγαθοῦ», «δικαιοσύνης» καὶ «ἀληθείας».

Ἄν θέλῃ ὁ ἄνθρωπος τὸ «ἀγαθόν», τὴν «ἀλήθειαν» καὶ τὴν «δικαιοσύνην» ν' ἀποκτήσῃ, ὀφείλει νὰ καταστῇ «ἀληθής» ὁ ἄνθρωπος, ὀφείλει ν' ἀποδεχθῇ καὶ ἐνστερνωθῇ τοῦ Θεοῦ Λόγου τὴν καλλιφωνίαν, τὸ παναρμόνιον, τὸ ἐμμελές, τὸ ἅγιον, τὸ σοφόν, τὸ ὑπερκόσμιον, τὸ οὐράνιον καὶ καινὸν ἄσμα, ὅπερ ἄδει ὁ οὐράνιος Κιθαρῳδός, χρησιμοποιοῦν ὡς ὄργανον ἔμπνουν τὸν Ἀνθρώπον, τὸν «κατ' εἰκόνα» Θεοῦ πλασθέντα ὑπὸ τοῦ Θεοῦ. Ἄλλ' ὀφείλει ὁ ἄνθρωπος χριστιανὸς γενόμενος, νὰ καταλίπῃ τὰ πανταχοῦ τῆς γῆς «ἐργαστήρια τῆς ἀπάτης», οἷα ἦσαν «τὰ βαράθρων στόματα», τὰ ἄντρα δηλ. καὶ τὰ σπήλαια, ἐν οἷς ἐτελοῦντο τὰ ὀργιαστικά Μυστήρια ὑπὸ τῶν Ἀρχαίων. Οἱ Ἀρχαῖοι ἐπενόησαν τὰς μαντικὰς μαγανείας, τὰς ἀλευρομαντείας, καὶ στερνομαντείας, καὶ νεκυομαντείας, καὶ τὴν Κασταλίαν πηγὴν, καὶ τὸ Κολοφώνιον ρεῖθρον, καὶ τὴν ἱερὰν δρυῖν, καὶ τὸ Δωδωναῖον χαλκεῖον, καὶ τὸν Κιρῆραϊον τρίποδα, καὶ τὸν Θεσπρότιον λέβητα, καὶ τὰ Μαντεῖα, τοῦ Ἄμμωνος ἐν Λιβύῃ, τοῦ Διὸς ἐν Δωδώνῃ· καὶ ἐν Βραγχίδαϊς, καὶ Δήλῳ, καὶ Δελφοῖς, καὶ Κολοφῶνι, τὰ Μαντεῖα τοῦ Κλαρίου, καὶ Πυθίου, καὶ Δηλίου, καὶ Διδυμαίου· καὶ ἐν Λεβαδεΐᾳ μὲν Τροφωνίου, ἐν Ὀρωπῷ δὲ Ἀμφιάρεως· ἐν δὲ τῇ γῇ τῶν Τυρρηνῶν καὶ τῶν Χαλδαίων τὰ ζοφώτατα ἄντρα τῆς νεκυομαντείας· καὶ ἀλλαχοῦ δὲ Ἀμφιλόχου, ἀλλαχοῦ δὲ Γλαύκου, ἀλλαχοῦ δ' ὁμοίως Μόψου, καὶ ἄλλων τινῶν δυσωνύμων ἀνθρώπων (Κλήμ. Προτρ. 8,68/69). Καταλείψατε οἱ σήμερον τῇ ἀληθεῖ Διδαχῇ τοῦ οὐρανοῦ Λόγου στοιχοῦντες «μύθοις γεγηρακόσι καταλείψατε». «Σεσίγηται γοῶν ἢ Κασταλίας πηγῆ, καὶ ἢ Κολοφῶνος ἄλλη πηγῆ, καὶ τὰ ἄλλα ὁμοίως τέθηγε νάματα μαντικά· καὶ δὴ τοῦ τύφου κενὰ ὄπερ μὲν, ὅμως δ' οὖν διελέληγκται τοῖς ἰδίοις συνεκρέυσαντα μύθοις» (Προτρ. 8, 69Α).

(Συνεχίζεται)

ΚΩΝ. Γ. ΜΠΟΝΗΣ

Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

ΟΙ ΚΙΝΗΤΟΙ ΝΑΟΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Οί θερινοί μήνες είναι ἡ κατ' ἔξοχὴν χρονικὴ περίοδος, κατὰ τὴν ὁποίαν ἢ μετὰ τῆς φύσεως ἐπαφῆ προσλαμβάνει σχεδὸν πάνδημον χαρακτήρα. Τοῦτο δὲν ἰσχύει μόνον διὰ τοὺς μακρὰν τοῦ Χριστοῦ ζῶντας, οἵτινες βεβηλώνουν τὴν μετὰ τῆς φύσεως ἐπαφὴν αὐτῶν διὰ ποικίλων παρεκτροπῶν καὶ ἀσχημιῶν, ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς Χριστιανούς, οἵτινες κατὰ τὰς θερινὰς διακοπὰς τῶν δύνανται καὶ πρέπει νὰ οργανώσων καὶ νὰ συστηματοποιήσων τὴν ἀγνὴν ἀπόλαυσιν τῆς φύσεως.

Ἡ φύσις, ὡς δημιουργία τοῦ Θεοῦ, ὁδηγεῖ τὸν ἄνθρωπον εἰς τὸ νὰ διῶδῃ τὸν ἀόρατον Δημιουργόν, «τὰ γὰρ ἀόρατα αὐτοῦ ἀπὸ κτίσεως κόσμου τοῖς ποιήμασι νοούμενα καθορᾶται, ἢ τε ἀίδιος αὐτοῦ δύναμις καὶ θεϊότης» (Ρωμ. α', 20). Ἡ πίστις ἐνισχύεται διὰ τῆς μελέτης τῆς φύσεως, ἥτις οἰοεὶ ἀποτελεῖ ἀπέραντον ναόν, ἐν τῷ ὁποίῳ, ὡς ἔλεγεν ὁ ἀείμνηστος Κωνσταντῖνος Καλλίνικος, λατρεῖται ὁ Θεός. «Ἀπὸ τὰ βᾶθη τοῦ τρισμεγίστου τούτου ναοῦ μία πολύφωνος ψαλμοδία ἀκούεται, ἀναβαίνουσα πρὸς τὰ ὑψηλά, ἐν τῇ ὁποίᾳ ὁ βόμβος τῶν ἐντόμων, οἱ βρυχηθμοὶ τῶν λεόντων, οἱ κρωγμοὶ τῶν ἀετῶν, τὸ βέλασμα τῶν ἀρνίων, τὸ μινύρισμα τῶν πτηνῶν, ὁ γδοῦπος τῶν κυμάτων, ὁ φλοῖσβος τοῦ ρύακος, ὁ ψίθυρος τοῦ δάσους, ὁ θροῦς τῶν φύλλων, τὸ παράπονον τοῦ ἀνέμου ὡς γλυκύφωνοι ψάλται καὶ δομέστικοι καὶ κανονάρχαι παρελαύνουν», ἵνα δοξολογήσων τὸν Πλάστην καὶ παντοδύναμον βασιλέα τοῦ παντός.

Καὶ αὐτὴ ἡ Ὁρθόδοξος Λατρεία ὁδηγεῖ ἡμᾶς εἰς τὸ νὰ βλέπωμεν μετὰ συμπαθοῦς βλέμματος τὸν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ πλασθέντα ὠραῖον ὕλικόν κόσμον καὶ τὰς καλλονὰς τῆς ὕλικῆς κτίσεως, ἥτις παρουσιάζεται διαρκῶς προσωποποιουμένη ἢ μετέχουσα τῆς ἐκ τῶν πνευματικῶν γεγονότων δημιουργουμένης χάριτος ἢ λύπης. Ἔαρ, ἥλιος, σελήνη, ἄστρα, φῶς, σκότος, ὄμβρος, πῦρ, καῦμα, δρόσοι καὶ νιφετοί, πάγοι καὶ ψῦχος, πάχνη καὶ χιόνες, ἀστραπαὶ καὶ νεφέλαι, οὐρανοί, γῆ, ὄρη, βουνά, ξύλα τοῦ πεδίου καὶ τοῦ δρυμοῦ, κέδροι, ποταμοί, πηγαὶ καὶ θάλασσαι, πάντα τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως καὶ οἱ ἔμψυχοι ὀργανισμοὶ παρουσιάζονται ὡς μετέχοντα τῶν ὑπὸ τῆς Ὁρθόδοξου Λατρείας ἐκφραζομένων πνευματικῶν σκιρτημάτων καὶ ἐσωπύτων κραδασμῶν τῆς ψυχῆς ἡμῶν.

Ταῦτα ἐξηγοῦν, διατι ὁ «ἅγιος τῶν νεοελληνικῶν γραμμάτων» Ἀλέξανδρος Παπαδιαμάντης εἰς τὸ «μανιφέστο», τὸ ὁποῖον προτάσσει εἰς τὸν «Λαμπριάτικον Ψάλτην», ὁμολογεῖ: «Ἐν ὄσῳ ζῶ καὶ ἀναπνέω καὶ σωφρονῶ, δὲν θά παύσω πάντοτε νὰ ὑμῶ μετὰ λατρείας τὸν Χριστόν μου, νὰ περιγράψω μετ' ἔρωτος τὴν φύσιν...». Ὡς ἐτόνιζε χαρακτηριστικῶς καὶ ὁ ἀείμνηστος μητροπολίτης Ἀχρίδος Νικόλαος Βελιμίροβιτς, «μόνον ὁ Χριστιανὸς αἰσθάνεται τὸ μήνυμα τῆς φύσεως. Διὰ τὸν ὕλιστήν, ὅπως καὶ διὰ τὸν εἰδωλολάτρη καὶ διὰ τὸν μηδενιστήν, ἡ φύσις εἶναι

κινεζικὴ γραφὴ. Διὰ τὸν Χριστιανὸν τὰ κτίσματα εἶναι τὰ φωτεινὰ σημεῖα τῆς τροχαίας εἰς τὸν δρόμον τῆς ζωῆς, εἶναι ἀποκαλυπτικὰ σύμβολα. Ὁδηγὸς μέσα εἰς τὸ δάσος αὐτὸ τῶν συμβόλων εἶναι ὁ Θεός».

Ἀλλὰ γεννᾶται τὸ ἐρώτημα: Αἱ πολυπληθεῖς φάλαγγες τῶν ἐκδρομέων, τῶν κατασκηνωτῶν καὶ τῶν παραθεριστῶν ἔχουν τοιαύτας σκέψεις καὶ τοιαῦτα βιώματα κατὰ τὴν ἐπαφὴν τῶν μετὰ τὴν φύσιν; Δυστυχῶς πλείστοι ἐξ αὐτῶν κατὰ τὰς θερινὰς διακοπὰς τῶν οὐ μόνον δὲν προσεγγίζουν εἰς τὸν Θεόν, ἀλλ' ἀπομακρύνονται αὐτοῦ, λησμονοῦντες τὸ καθῆκον τοῦ ἐκκλησιασμοῦ καὶ τῆς πνευματικῆς ἀνατάσεως. Τὸ γεγονός τοῦτο δημιουργεῖ εἰς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν τὴν ποιμαντικὴν ὑποχρέωσιν νὰ πλησιάζῃ αὐτοὺς καὶ νὰ ὑπομνήσῃ εἰς αὐτοὺς τὸ καθῆκον τοῦτο.

Εἰς τὸ αἶτημα τοῦτο ἀνταποκρινομένη ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἐδημιούργησε κινητοὺς τροχοφόρους ναοὺς, οἵτινες παρέχουν εἰς τὰς τάξεις τῶν κατασκηνωτῶν καὶ παραθεριστῶν εὐκαιρίας λατρευτικῶν συνάξεων καὶ ἐπαφῆς μετὰ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας. Ἰσως ὁ θεσμὸς τῶν αὐτοκινήτων-παρεκκλησιῶν νὰ δημιουργῆ εἰς τινὰς τὴν ἐντύπωσιν καινοτομίας. Ἄλλ' ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἡ ἐνέργεια αὐτῆ τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος δικαιούται πλήρως διὰ τῶν λόγων τοῦ Ἀπ. Παύλου «Τοῖς πᾶσι γέγονα τὰ πάντα, ἵνα πάντως τινὰς σώσω» (Α' Κορ. θ', 22), θά ἔπρεπε νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἡ καθιέρωσις κινητῶν περιφερομένων ναῶν ἔχει «προηγούμενον» καὶ μάλιστα ἀρχαιότατον. Ὡς ἀναφέρει ὁ ἱστορικὸς Σακράτης, ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος εἶχε κατασκευάσει κινητὸν ναόν, ἵνα, κατὰ τὰς ἐκστρατείας αὐτοῦ, χρησιμοποιοῖ αὐτὸν διὰ τὴν θείαν λατρείαν: «Τοσοῦτος δὲ ἦν ὁ τοῦ βασιλέως περὶ τὸν Χριστιανισμὸν πόθος, ὡς καὶ Περσικοῦ μέλλοντος κινεῖσθαι πολέμου, κατασκευάσας σκηνὴν ἐκ ποικίλης ὀθόνης, ἐκκλησίας τύπον ἀποτελοῦσαν, ὥσπερ Μωϋσῆς ἐν τῇ ἐρήμῳ πεποιήκει, καὶ ταύτην φέρεσθαι, ἵνα ἔχη κατὰ τοὺς ἐρημοτάτους τόπους εὐκτῆριον ἡύτρεπισμένον» (Migne Ἐ. Π. 67, 124). Καὶ ὁ Εὐσέβιος μαρτυρεῖ, ὅτι τῷ βασιλεῖ ἠκολούθουν, κατὰ τὸν πρὸς Πέρσας πόλεμον, καὶ ἐπίσκοποι, συναγωνιζόμενοι αὐτῷ «ταῖς πρὸς Θεὸν ἱκετηρίαις». Ὁ αὐτὸς ἱστορικὸς ὁμιλεῖ καὶ περὶ φορητῆς Ἐκκλησίας («σκηνῆς» ἐχούσης σχῆμα Ἐκκλησίας), «ἐν ἣ τῷ Θεῷ, τῷ τῆς νίκης δοτήρι, τὰς ἱκετηρίας ἅμα τοῖς ἐπισκόποις ποιεῖσθαι ἐπενόει» («Εἰς τὸν βίον Κωνσταντίνου βασιλέως», δ', 36).

Τούτων οὕτως ἐχόντων, γενικὴ εἶναι ἡ εὐχή, ὅπως ὁ Θεὸς εὐλογῆσῃ τὴν διὰ τῶν κινητῶν ναῶν δεκάδος ὄλης Ἱερῶν Μητροπόλεων συντελεσθησομένην καὶ κατὰ τὸ τρέχον θέρος πνευματικὴν ἐργασίαν, δωρούμενος εἰς αὐτὴν δαυιλιῆ καρποφορίαν πρὸς πνευματικὴν ἀναζωπύρησιν τῶν τάξεων τῶν

Η ΠΤΩΣΙΣ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ ΑΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΥΤΗΣ*

Ἄφ' ἧς ὁμως τὸ 1071, διὰ τῆς ἥττης τοῦ Μαντζικέρτ, ἐκρίθη ἡ τύχη τῆς Μικρασίας, περιερχομένης βαθμιαίως εἰς τοὺς Τούρκους, συντελουσθῶν καὶ τῶν ἐπακολουθησασῶν σταυροφοριῶν, αἱ ὁποῖαι διέλυσαν πρὸς στιγμήν τὴν αὐτοκρατορίαν καὶ τὴν κατεκερμάτισαν εἰς τὰ ἀντιμαχόμενα κρατίδια τῆς Νικαίας, τῆς Ἡπείρου, τῆς Θεσσαλονίκης, τῆς Τραπεζοῦντος, τὸ Βυζάντιον λαμβάνει ἀμετακλήτως τὴν ὁδὸν τῆς καταπτώσεως καὶ τοῦ περιορισμοῦ εἰς μέρος τῆς Θράκης, τὰς πλησιεστέρας πρὸς αὐτὴν νήσους καὶ τὴν περιοχὴν τῆς Πελοποννήσου. Τοιαύτην τινὰ κατάστασιν εἶδον ἀνελθόντες εἰς τὸν θρόνον ἐν Ἀνδριανουπόλει μὲν ὁ Μωάμεθ Β', ὁ κατόπιν Πορθητῆς, ἐν Κωνσταντινουπόλει δὲ ὁ μάρτυς βασιλεὺς Κωνσταντῖνος Παλαιολόγος, φθάσας ἐκ Μυστρᾶ.

Ἄλλ' ἡ καθαρὸ γεωγραφικὴ ἔκτασις τοῦ κράτους δὲν δεικνύει πάντοτε τὴν ἐπιρροὴν τὴν ὁποῖαν τοῦτο ἔσχεν. Ἐὰν ἀφήσωμεν κατὰ μέρος τὴν οἰκονομικὴν ἐπικοινωνίαν διὰ τῶν καραβανίων, τὰ ὁποῖα ἔφθανον μέχρις Ἀραβίας, Ἰνδιῶν, Περσίας, ὅπουδῆποτε ἄλλοῦ, τὰς θαλασσίας ὁδοὺς διὰ τῶν ὁποίων μετεφέροντο τὰγαθὰ τοῦ βυζαντινοῦ πολιτισμοῦ πολὺ πέραν τοῦ χώρου τῆς παραγωγῆς των, δὲν δυνάμεθα νὰ παραβλέψωμεν τὸν ρόλον τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία ἀπέστειλεν ἀρχιερεῖς, μουσικούς, ζωγράφους, ἀρχιτέκτονας, διδασκάλους ἀνά τὸν τετραπέρατον κόσμον καὶ δι' αὐτῶν ἤνοιγε τὸν δρόμον πρὸς τὴν παιδείαν, τὰ γράμματα, τὰς ἐπιστήμας, τὴν τέχνην, αὐτὴν τὴν φιλοσοφίαν! Διὰ νὰ ἐννοήσωμεν τοῦτο, λέγω ὅτι πολλοὶ λαοὶ ὀφείλουσαν τὴν ἱστοριογραφίαν των, τὴν μουσικὴν των ἢ τὴν ζωγραφικὴν των εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Βυζαντίου διδασκαλίαν αὐτῶν. Οἱ μητροπολίται Ρωσίας π.χ. ἦσαν Ἕλληνες μέχρι καὶ τοῦ 10^{ου} αἰῶνος, ὅτε ἀρχιεράτευσαν ἐκεῖ ὁ Φώτιος ἢ ὁ Ἰσίδωρος, τοῦτο δὲ σημαίνει παρακολούθησιν τῶν ἀρχιερέων ὑπὸ μεγάλης ἀλλῆς καλλιτεχνῶν, θεολόγων, λογίων. Ἡ φυσικὴ, ἡ χημεία, ἡ ποίησις, ἡ ἀστρονομία τῶν Ἀράβων, ἡ ὀργάνωσις τῶν αὐλῶν τῶν μουσουλμανικῶν κρατῶν, ὀφείλουσαν εἰς τοὺς Βυζαντινοὺς. Κτίσματα εἰς τὸ Κίεβον, τὴν Βοημίαν, τὴν Ἐνετίαν, τὴν Σικελίαν, ἀνεγερθέντα ὑπὸ Νορμανδῶν

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 323 τοῦ προηγουμένου τεύχους

κατασκηνωτῶν καὶ παραθεριστῶν καὶ πρὸς παροχὴν εἰς αὐτοὺς εὐκαιριῶν, ἵνα ἢ μετὰ τῆς φύσεως ἐπαφῆς των συνοδεύηται καὶ ὑπὸ τῆς δεούσης πνευματικῆς ἀνατάσεως. Ἐπίσης ἄς εὐχηθῶμεν, ὅπως διὰ τῶν ναῶν τούτων ἐξυπηρετηθῶν ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον καὶ τὰ χωρία, ἅτινα στεροῦνται ἱερέων, ἰδίᾳ ἐν ταῖς παραμεθορίοις περιοχαῖς. ☉.

Ρώσων, Βοημῶν καὶ ποικίλων ἄλλων μὴ ἑλληνικῶν φύλων, ἐκφράζουσαν τὴν βυζαντινὴν τέχνην, πνευματικότητα καὶ θεολογίαν. Ἡ Ἑλληνικὴ ὀμιλεῖται ἀκόμη οὐ μόνον εἰς τὴν Σικελίαν, τὴν Καλαβρίαν καὶ τὴν Ἐνετίαν ἀλλὰ καὶ ἔξω τῆς Ρώμης, ἡ δὲ Ἐνετία διὰ τὴν ἀλληλογραφίαν μὲ τοὺς λαοὺς τῆς Ἄπω Ἀνατολῆς γράφει ἑλληνικά, καθὼς ἑλληνιστὶ θὰ γράψῃ καὶ αὐτὴ ἡ δεσποτεία τοῦ Μωάμεθ Β' καὶ μετὰ τὴν ἄλωσιν, διότι ἡ ἑλληνικὴ κατὰ τοὺς χρόνους τῆς ἀλώσεως εἶναι διεθνῆς γλῶσσα.

Καὶ ἔπειτα, ὡς εἶπομεν, ἔχει προχωρήσει ἤδη ἡ Ἀναγέννησις εἰς τὴν Δύσιν, ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπήρειαν ἀφ' ἑνὸς μὲν τῶν ἑλληνογλῶσσων Ἰταλιωτῶν τῆς Καλαβρίας καὶ τῆς Σικελίας, ἰδίᾳ ὁμως τῶν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως καταφευγόντων καὶ πρὸ τῆς ἀλώσεως Λογίων εἰς τὴν Δύσιν.

Τὸ πρόβλημα τῆς Ἀναγεννήσεως συνήθως βλέπομεν ἀπὸ τῆς δυτικῆς τοῦ μόνον πλευρᾶς, καὶ μάλιστα ἀπὸ τῆς μερικωτέρας ὄψεως τῆς τέχνης. Παρορῶμεν δηλονότι τὴν ἑναρξιν μιᾶς πρώτης ἀναγεννήσεως τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων ἀπὸ τοῦ ἐνάτου ἤδη αἰῶνος εἰς τὸ Βυζάντιον, ὅπου ἀπὸ τοῦ Φωτίου καὶ ἐξῆς ἀντιγράφονται κώδικες καὶ μελετῶνται ἀρχαῖοι συγγραφεῖς, ὑπερβάλλεται δὲ ἡ στενὴ θεολογικὴ μόρφωσις, τὴν ὁποῖαν μετὰ ταῦτα προσωπικότητες ὡς ὁ Μιχαὴλ Ψελλὸς καὶ ὁ Ἰωάννης ὁ Ἰταλὸς μετατοπίζουσαν πρὸς τὴν Φιλοσοφίαν, μολονότι προσπαθοῦν νὰ τὴν συμβιβάσουν πρὸς τὸ δόγμα, ὅσον δύναται. Ἐν συνεχείᾳ ἡ Ἀναγέννησις κατὰ τοὺς δύο αἰῶνας τῆς δυναστείας τῶν Παλαιολόγων, δηλονότι τοὺς προηγηθέντας τῆς μνημονευομένης σήμερον ἀλώσεως, εἶναι οὐ μόνον ἀναγέννησις τῆς Τέχνης, ἡ ὁποία μικρὰν μόνον σχέσιν ἔχει πρὸς ὅ,τι ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῆς Τουρκοκρατίας, ἐσυνηθίσσαμεν νὰ καλῶμεν βυζαντινὴν, ἀλλὰ πρωτίστως τῶν Γραμμάτων, λόγῳ τοῦ πλήθους τῶν χειρογράφων καὶ τῶν ἐκδόσεων συγγραφέων τὸ ὁποῖον ἔχομεν καὶ διὰ τῶν ὁποίων ἐν πολλοῖς γνωρίζομεν τὴν ἀρχαιότητα. Καί, πέρα τούτου, λόγῳ τῆς διαμάχης μεταξὺ τῶν συντηρητικῶν, οἱ ὁποῖοι θὰ ἐκφραστοῦν διὰ τοῦ ἡσυχαστικοῦ κινήματος, καὶ τῶν προοδευτικῶν, οἱ ὁποῖοι θὰ στραφοῦν σαφῶς πρὸς τὴν Λατινικὴν Δύσιν. Ποῖα θὰ ἦτο ἡ ἐξέλιξις τῆς διαμάχης ἂν ἔλειπεν ἡ ἀναγκαστικὴ ἐκείνη Σύνοδος τῆς Φλωρεντίας καὶ ποῖαι αἱ πρόοδοι τῶν Γραμμάτων, τῆς Τέχνης καὶ τῆς Ἐπιστήμης, ἂν ὁμαλῶς συνεχίζετο ἡ σειρά τοῦ Γεωργίου Μετοχίτου, τοῦ Μαξίμου Πλανοῦδη, τοῦ Δημητρίου Κυδῶνη πρὶν, τοῦ Μιχαὴλ Κριτοβούλου εἰς τὸ τέλος; Ὁ γράφων, μὴ δυνάμενος νὰ βασίζεται εἰς τὸ ἐὰν καὶ τὰς ὑποθέσεις, ἔχει ταχθῆ δι' ἱστορικοὺς λόγους ὑπὲρ τῆς ἄλλης πλευρᾶς, τῆς στηριξάσης τὴν Ὀρθοδοξίαν, μετὰ Γρηγόριον Παλαμᾶν, δηλαδὴ ὑπὲρ τῆς

Η ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ Κ. ΤΙΤΟΥ ΣΥΛΛΙΓΑΡΔΑΚΗ

Τὴν Κυριακὴν, 17 Μαΐου ἑ. ἔτους, ἐγένετο εἰς τὸν Ἱ. Μητροπολιτικὸν Ναὸν Ἀγίου Μηνᾶ Ἡρακλείου κατὰ τὴν καθιερωμένην ἐκκλησιαστικὴν τάξιν ἡ χειροτονία τοῦ νέου Μητροπολίτου Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου κ. Τίτου Συλλιγαρδάκη. Τὴν χειροτονίαν ἐτέλεσεν ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Κρήτης κ. Εὐγένιος, συμπαραστατούμενος ὑπὸ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν τῆς Μεγαλονήσου, παρέστησαν δὲ κατ' αὐτὴν ὁ Ἀνώτερος Στρατιωτικὸς Διοικητὴς Κρήτης ὑποστράτηγος κ. Χριστοδουλόπουλος καὶ αἱ Ἀρχαὶ τῶν Νομῶν Ἡρακλείου καὶ Ρεθύμνου. Κατ' αὐτὴν ὁ χειροτονούμενος Ἱεράρχης ἐξέφωνησε τὸν ἐξῆς χειροτονητήριον λόγον:

τοποθετήσεως τοῦ Ἰωσήφ Βρυεννίου, τοῦ Μάρκου τοῦ Εὐγενικοῦ καὶ τοῦ Γεωργίου Σχολαρίου. Διότι ἱστορικῶς τὰ γενόμενα ἦσαν ἀναπόφευκτα καὶ καλύτερον ἔκριναν ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι ὤπλισαν τὰς δυνάμεις ἀντιστάσεως κατὰ τὴν μακραιώνα δουλείαν, ἐνῶ ἐὰν ἄφηναν εἰς τὸν Λαὸν τὴν Φιλοσοφίαν μόνην ἄνευ τῆς Πίστεως πολὺ θὰ ἦτο ἀμφίβολος ἡ ἀντοχὴ τὴν ὁποίαν θὰ ἐδείκνυεν οὗτος κατὰ τὴν Τουρκοκρατίαν.

Ἐὰν ἐπομένως κρίνωμεν τὸ Βυζάντιον τῶν ἡμερῶν τῆς ἀλώσεως ἀπὸ τὴν ἐδαφικὴν του μόνον ἔκτασιν, τὸ ὀλιγάριθμον τῶν κατοίκων τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τὸ ἄοπλον καὶ πεπαλαιωμένον τοῦ στρατοῦ καὶ τῶν ἐφοδίων του, τὴν μηδαμινότητα τοῦ στόλου, τὴν οικονομικὴν παρακμὴν, τὴν ἀνασφάλειαν τῶν θαλασσῶν, τὰ μεγέθη τοῦ ἐμπορίου καὶ ἀπὸ τὰς οικονομικὰς του δυνατότητας, τότε ἀσφαλῶς ἡ Πόλις ἔπεσεν, ὅταν πλέον παρήκμασε τόσον ὅσον δὲν τῆς ἐπέτρεπε νὰ εἶναι πλέον βασιλεὺς καὶ πρωτεύουσα τῆς οἰκουμένης, τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου. Ἐὰν ὅμως κρίνωμεν τὴν Πόλιν ὡς κέντρον ἐκκλησιαστικόν, τὸ ὁποῖον ἐπηρεάζει ἀκόμη πάσας τὰς ὑπὸ τῶν Ὀθωμανῶν καὶ αὐτῶν τῶν Φράγκων προηγουμένως κρατηθείσας ἐπαρχίας τοῦ Βυζαντίου καὶ διαμορφώνει τὴν πνευματικὴν αὐτῶν κίνησιν, ἐπὶ πλέον δὲ ἐπηρεάζει ὀλόκληρον τὸν Σλαβικόν, Μεσοανατολικὸν καὶ Βαλκανικὸν χῶρον, τότε ἀσφαλῶς τὸ Βυζάντιον ἦτο ἀκόμη μία δύναμις. Δύναμις δὲ ἦτο ἀκόμη καὶ ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῶν Γραμμάτων, τῶν κειμένων, τῶν ἰδεῶν τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς Τέχνης, δηλαδὴ ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τοῦ πνεύματος, τὸ ὁποῖον εἶναι δυνατόν ν' ἀναθάλλῃ καὶ νὰ ἀναγεννᾷ καὶ νὰ λυτρῶνῃ. Τὸ πλῆθος τῶν σοφῶν, ἡ παράδοσις καὶ ἡ ἐμπειρία, ἡ αἴσθησις ἀκόμη τῶν καλλιτεχνῶν, ἡ πολιτικὴ ἐμπειρία, ἂν θέλετε νὰ προστεθῇ καὶ αὕτη, θὰ ἦσαν ἀκόμη χρήσιμοι εἰς τὸν ἀναγεννώμενον κόσμον, διότι θὰ τῷ προσέφερον τὰς δυνατότητας τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ παρόντος, τῆς ὑπὸ νέον ὄμμα ἐξετάσεως τοῦ παρελθόντος καὶ τῆς διαμορφώσεως τοῦ κόσμου ὁ ὁποῖος θὰ ἀνῆρχετο. Τίς οἶδεν, ἐὰν δὲν ἐπιπτεν ἡ Πόλις, ἐὰν Μωάμεθ

ΤΟ ΠΑΡΑΚΛΗΤΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

*Σεβασμία τῶν Ἀρχιερέων χορεία, ἐδλαβέστατοι
Συλλειτουργοί, εὐσεβεῖς χριστιανοί,*

Τὰ ὄμματα τῆς διανοίας μας θεωροῦν ἐκθαμβωτικῶς τὸ ἐπενεργούμενον θαῦμα σήμερον. Ἁγία ἡμέρα καὶ ὥρα. Εἰσπνέομεν τὰ μῦθρα τῆς Ἀναστάσεως. Τὴν τελείωσιν τῆς θείας δυνάμεως τῆς Ἐκκλησίας. Ἀπὸ εἶναι χειροτονία. Μῦθρα καὶ φλόγες. Ἀνάστασις καὶ Πεντηκοστή. Διάχυτος ἐν μέσῳ ἡμῶν κινεῖται ἡ συμφυῆς φουκτωρία τοῦ Παναγίου καὶ Τελεταρχικοῦ Πνεύματος. Θεαρχικωτάτη αὕτη ἡ ἀστραπὴ καὶ

ὁ Β' δὲν ἐπροχώρει πρὸς τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην, ἐὰν δηλονότι κατέρρευε περὶ τὰ μέσα τοῦ δεκάτου πέμπτου αἰῶνος τὸ προσωποπαγὲς σύστημα τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας, ποία θὰ ἦτο ἡ ἀντίδρασις τοῦ Ἑλληνικοῦ Πνεύματος καὶ ποία ἡ συμμετοχὴ του εἰς τὰς προόδους τοῦ β' ἡμίσεος τοῦ ΙΕ' αἰῶνος, τὰς ἀνακαλύψεις νέων κόσμων, νέων τρόπων ζωῆς καὶ νέων μέσων.

Μία ἑλληνικὴ Κωνσταντινούπολις τοῦ δεκάτου ἔκτου αἰῶνος θὰ ἠδύνατο διὰ τῆς διαδόσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος, τῆς τυπώσεως τῶν μέχρι τοῦ 1453 διασωζομένων συγγραφέων, τῆς μελέτης τῆς Φιλοσοφίας, τῆς ἐξαπλώσεως τῆς Τέχνης νὰ εἶχεν ἐπηρεάσει τὸ Δυτικὸν κόσμον πολὺ εὐρύτερον, πολὺ ἐντονότερον, πολὺ βαθύτερον. Ἀκόμη νὰ εἶχε στείλει ἀποικίας πρὸς ἄγνωστα σημεῖα τοῦ ἀνακαλυπτομένου νέου κόσμου καὶ νὰ εἶχε δημιουργήσει ἀγνώστους προεκτάσεις τοῦ Ἑλληνισμοῦ εἰς τὴν Ἀφρικὴν ἢ τὴν Ἀμερικὴν. Δέχομαι ἀσφαλῶς ὅτι ἡ κατάληψις τῆς Κωνσταντινουπόλεως τῷ 1204 ὑπὸ τῶν Φράγκων Σταυροφόρων ἐπέφερε πολλὰς ζημίας καὶ ἀπωλείας εἰς τὰ μνημεῖα καὶ τὰς βιβλιοθήκας καὶ κατὰ τινα τρόπον ἀνέκοψε τὴν εἰς τὰ γράμματα πρόοδον τοῦ σημερινωτάτου ἐκείνου διὰ τὴν κλασσικὴν περίοδον δωδεκάτου αἰῶνος. Ἀλλ' οὐδεμία παραβολὴ δύναται νὰ γίνῃ μεταξὺ τῆς μᾶς ἀλώσεως καὶ τῆς ἄλλης, τῆς ὑπὸ τῶν Τούρκων ἀμετακλήτου ἀποβάσεως καὶ μὴ ἐχούσης ὡς ἀντίβαρον τὴν ἴδρυσιν τῶν βυζαντινῶν κρατῶν τὴν ὁποίαν προεκάλεσεν ἡ πρώτη, ἴδρυσιν ἢ ὁποία εἶχεν ὡς συνέπειαν π.χ. τὴν δημιουργίαν τῶν πνευματικῶν καὶ καλλιτεχνικῶν κέντρων τῆς Τραπεζοῦντος, τοῦ Μυστρᾶ καὶ τῆς Ἄρτης. Τὰ γεγονότα τοῦ 1453 ἀνέκοψαν τὸν δρόμον τοῦ Μεγάλου Ἑλληνισμοῦ καὶ μᾶς κατεδίκασαν, ὅταν ἀναστηθῶμεν, νὰ φανῶμεν ὡς μικρὸν βαλκανικὸν κράτος, κηδεμονούμενον μάλιστα ἀπὸ τοὺς μεγάλους.

(Συνεχίζεται)

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Β. ΤΩΜΑΔΑΚΗΣ

Καθηγητὴς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

ἐλλαμψις τοῦ Παρακλήτου. Ἀκατάληπτος ἡ οὐσία καὶ ἐνέργειά Του. Ἀλλ' ὁρατὴ ἡ πνοή Του. «Ὁ πάντων ἐπέκεινα καὶ ὑπὲρ θεαρχίαν ἐστὶ καὶ ἀγαθαρχίαν· καὶ γὰρ εἰ τοῦτο τὸ θεοποιὸν καὶ ἀγαθοποιὸν δῶρον ἀρχὴ γίνεται τοῦ θεοῦσθαι καὶ ἀγαθύνεσθαι τοὺς θεουμένους καὶ ἀγαθνομένους, ὁ πάσης ἀρχῆς ὑπεράρχιος καὶ τῆς οὕτω λεγομένης θεότητος ὡς θεαρχίας καὶ ἀγαθαρχίας ἐστὶν ἐπέκεινα» (Διον. Ἀρεοπ. ἐπιστ. β' πρὸς Γάϊον). Τὸ Ἅγιον Πνεῦμα Θεὸς ἐστὶ, καὶ θεοποιεῖ τοὺς μετέχοντας Αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο καὶ τοῦ θεοποιοῦ δῶρον, καθ' ὃ θεοποιεῖ, ὑπερέχει.

Συντελεῖ ὄντως, καὶ συντέμνει τὸν ἐν δικαιοσύνῃ Λόγον» κατὰ τὴν πρόρρησιν τοῦ Ἡσαίου (10,22) ἡ ἀκατάληπτος πνοὴ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἀπεργάζεται θαυμαστάς καὶ παραδόξους μεταβολάς. Ἐξαγγέλλει ρήτορας καὶ ἀγραμμάτους· σοφοὺς καὶ ἀσόφους· ἀνδρείους καὶ δειλοὺς· ἐθγενεῖς καὶ ἀγενεῖς· ἐκλεκτοὺς καὶ ἐνδόξους τοὺς ἐξουθενημένους καὶ ἀδόξους. Ἄληπτος, ὄντως, ἐστὶν ἡ θεαρχικωτάτη Τριαδικὴ Θεότης.

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ἐπαναπαύεται τὸ Πανάγιον Πνεῦμα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Χριστοῦ μας.

Ἰδιάζον γνώρισμα τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἡ διάρκειά Αὐτῆς. Αὐτοτύπως ὡς ἐμφαίνεται καὶ ἰδιοτύπως ὡς ἐκδηλοῦται εἰς τὴν Ἀποστολικὴν διαδοχὴν. Εἶναι ὁ παρατεινόμενος Χριστός. Τῶν αἰώνων καὶ τῆς ἱστορίας. Οὐκ ἔστιν θάνατος ἐν αὐτῇ. Ὅτι οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου. Πληροφροῦν, ἀπλῶς, οἱ διάκονοι τὴν διακονίαν των, οἱ ἱερεῖς τὴν ἱερατεῖαν των, οἱ ἀρχιερεῖς τὴν ἀρχιερατεῖαν των. Ὡς διδάσκαλοι, διοικηταί, ποιμένες. Ἀσφαλῶς ἔρχονται καὶ παρέρχονται οἱ ποιμένες τῆς. Ἡ παρουσία των συνεχίζει τὴν διάρκειαν τῆς κατὰ Χριστὸν ἱστορίας. Ἀνασυντάσσει, ἀφομοιώνει καὶ ὑποურγεῖ τοὺς καιροὺς, τοὺς χρόνους, τὸ περιβάλλον, τὴν ἰδιοσυγκρασίαν, τὰς ἀρχάς, τὰς συνθήκας τῶν ἀνθρώπων τῆς ἐποχῆς των. Θεωρήσεις. Ἀναζητήσεις. Ἀνασκοπήσεις. Ἐπιθεωρήσεις. Διαλόγους καὶ Μονολόγους. Ἀποδέχεται καὶ ἐπιδέχεται. Ἐλέγχουσα οἰκοδομεῖ τὴν θέσιν. Συγχωροῦσα κατεδαφίζει τὴν ἄρησιν. Διδάσκουσα νοθεύει τὴν σύνθεσιν. Ἐδλογοῦσα δὲ ἐξαγιάζει. Χριστοπραξία τὸ σύνθημά της· Θεοπραξία ἡ πορεία της· Ἀνθρωποπραξία ἡ ἐδχὴ της. Ἀδελφώνει. Παρακαλεῖ. Ὑπομένει...

Ο ΠΑΝΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΘΕΟΣ

Ὁ Πάτρων Θεὸς εἶναι ὁ Πανεπίσκοπος. Ὁ Παντεπόπτης τοῦ σύμπαντος. Τοῦ Ναοῦ τῆς Φύσεως: Ὑποκείμενον ὁ Θεός. Ἀντικείμενον ὁ ἄνθρωπος. Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ μας φωτεία κατάμεστος ψυχῶν, τὰς ὁποίας ἐπισκοπεύει, ἐποπτεύει, διακνυβερνᾷ καὶ συγκρατεῖ ὁ κατ' ἐξοχὴν Ἐπίσκοπος, ὁ Θεός. Ἐπισκοπεῖ τὸ Θεῖον ἐπὶ τὸ ἀνθρώπινον. Ἡ ἐνοποιούσα δύναμις τοῦ ἀνθρωπίνου γένους τῶν πιστῶν καταμαρτυρεῖται εἰς τὰς σφαῖρας τῆς κοινωνικῆς ζωῆς, ἀπὸ τὸ γεγονός τῆς Θείας Ἐποπτείας. Αὐτὸ τοῦ-

το διερμηνεύει τὴν οὐσίαν τῆς Θεότητος. Ἡ σχέσις Του πρὸς τὸν ἄνθρωπον, τὸ ἐγκάρδιον πλάσμα Του, ἀποτελεῖ τὸ ἀντικείμενον τῆς Πατρότητός Του. Περιφρουρεῖ ὁ Θεὸς ὡς φρουρός, ἐπισκοπεύει ὡς ἐπόπτης καὶ διέπει ὡς φύλαξ ἐφ' ὅλων τῶν νόμων τοῦ ἐπιστητοῦ, οἷτινες ὑπόκεινται εἰς τὴν ἐποπτεῖαν Του. Ἡ Ὀμηρικὴ διάλεκτος καὶ θύραθεν ἐμπειρία τὸν ἀποκαλεῖ «μάστρα καὶ ἐπίσκοπον ἀρμονιάων». Καὶ ἄλλως «μάστρα καὶ ἐπίσκοπον τῶν πρᾶττων» τὸν ἐξιστορεῖ ἡ Ἡρωδιανὴ ἱστορία.

Ὁ Τριαδικὸς Θεὸς εἶναι ὁ Ἀπόλυτος Ἐπίσκοπος, ὁ τὰ πάντα ὁρῶν καὶ κηδεμονεύων. Κατὰ τὴν Ἰώβειον δεοντολογίαν ὁ Θεὸς εἶναι «ὁ ἐτάζων καρδίας καὶ νεφρούς...». Ὁ δικαστὴς τῶν ἀσεβῶν — ἂν ἐπιτρέπεται. (Ἰὼβ 20, 29). Ὁ Φίλων τὸν κατονομάζει «ἐφορον καὶ ἐπίσκοπον» (ἐν Μυστ. Νομ. 39,216). Ὁ Ὀμηρικὸς συνθετικὸς τίτλος Του—μάστρας - ἐπίσκοπος — τοῦ προσδίδει τὴν ἰκανότητα τῆς ἐνιαίας δυνάμεως εἰς τὴν οὐδεμίαν ἀδυναμία δύναται νὰ ἐνσπλωθῇ. Κατὰ τὴν ἐρμηνείαν τοῦ αὐτοῦ Φίλωνος ὁ Μωϋσῆς εἰς τὸ α' κεφ. τῆς Γενέσεως, εἰσηγγεῖται τὸν Θεὸν ὠρισμένως καὶ ἀπολύτως ὡς τόν: «Πατέρα τῶν ὄλων καὶ θεωρῶν παρατηρητῆν τῶν ἐν τῷ γίνεσθαι... Πάντα γὰρ οἶδεν ἀθάνατος σωτὴρ πανεπίσκοπος... ὕψιστος πάντων πανεπίσκοπος... Θεὸς πανεπίσκοπος οὐρανόθι». Ἡ Σολομοντεία μετουσιώνει τὴν Ἐπισκοπομαρτυρίαν τῆς ἀναλυτικώτερον: «τῶν νεφρῶν αὐτοῦ μάστρας ὁ Θεὸς καὶ τῆς καρδίας αὐτοῦ ἐπίσκοπος ἀληθῆς καὶ τῆς γλώσσης ἀκοστής» (Σοφ. Σολομ. 1,6). Καρδιογνώστης ὢν καθίσταται ἀνθρωπογνώστης διορῶν μόνος καὶ διαβλέπων τὰ ἐνθυμήματα τῶν ἀνθρώπων.

Ο ΑΡΧΙΠΟΙΜΗΝ ΧΡΙΣΤΟΣ

Ἐγκαθιστᾷ ὁ Ἀντίοχος Ἐπισκόπους ὡς διοικητὰς τοῦ Ἰσραὴλ (1 Μακκ. 1,51). Διορίζει ὁ Ἀβιμέλεχ λειτουργοὺς ἐπιστάτας (Κριτ. 9,28). Ἀναφέρεται καὶ ὁ Ἡσαίας παραλλήλως πρὸς τοὺς ἄρχοντας τοὺς ἐπισκόπους (Ἡσαίας 60,17). Εἶναι οἱ ἐπίσκοποι τῆς δυνάμεως κατὰ τὸ βιβλίον τῶν Ἀριθμῶν (31,14). Ὁ δὲ Σύμμαχος ἀντικαθιστᾷ τελικῶς εἰς τὴν ἐρμηνείαν τῆς Γενέσεως (Γεν. 41,34) τὸν «Τοπάρχην» τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης διὰ τοῦ «Ἐπισκόπου» τῆς Καινῆς Διαθήκης. Ὁ ἐπίσκοπος κατὰ τὸν ἱστορικὸν Φίλωνα εἶναι ὁ «ἐτάζων ψυχάς». Ὁ κατὰ τὸν ἱστορικὸν Ἰώσηπον «φρουρός τῶν ἡθῶν καὶ τῶν νόμων».

Καὶ ὅμως, ὅτι ἀδυνατεῖ ἡ ἐποχὴ τοῦ Νόμου νὰ προσδιορίσῃ, τὸ ἀποπληροῖ ἡ ἐποχὴ τῆς Χάριτος. Ἐξαγιάζεται ὁ Ἐπίσκοπος καὶ ἀναπτύσσεται ἡ καταγωγὴ του εἰς τὸ χριστιανικὸν ἔδαφος. Ἐν τῷ Προσώπῳ τοῦ Μεγάλου Ἀρχιερέως καὶ Ἀρχιεπίσκοπου Χριστοῦ. Πεντάκις ὁ Μέγας Ἀρχιερεὺς Χριστὸς ψελλίζει τὸ ὄνομά του. Μνημονεύει ἐμφατικῶς περὶ ἑαυτοῦ: «Ἦτε γὰρ ὡς πρόβατα πλανώμενα, ἀλλ' ἐπεστράφητε νῦν ἐπὶ τὸν ποιμένα καὶ ἐπίσκοπον τῶν ψυχῶν ἡμῶν» (Α' Πέτρ. 2,25). Ἐμπλουτίζεται τὸ ποιμαίνειν καὶ ἐπισκοπεῖν ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου μας. Καὶ προδιαγράφονται αἱ προϋποθέσεις τοῦ Καλοῦ Ποιμένος.

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ

Κατὰ θείαν συγκατάβασιν καὶ παραχώρησιν καλούμεθα καὶ ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι νὰ κληθῶμεν Ἐπίσκοποι. Κατὰ τὴν αὐτὴν βασικὴν ἔννοιαν τοῦ ἐπισκοπεῖν καὶ ποιμαίνειν. Ἐκτοτε. Πάλαι τε καὶ νῦν. Ἀπὸ τῆς πολιᾶς ἀρχαιότητος ἕως τῆς παρουσίας ἐσφιγμένης παροχής τῆς ιστορίας μας. Ὁ πολὺς Πλάτων ἀπαιτεῖ οἱ νομοφύλακες ἵνα ὦσιν ἐπίσκοποι, σημειώνοντας τὰς παραβάσεις τοῦ νόμου. Ἡ κενική φιλοσοφία συμπαθεῖ ἰδιαζόντως τὸ ἐπισκοπεῖν. Τὸν Ἐπίσκοπον. Εἶναι ἀγγελιαφόρος Θεοῦ. Προφήτης. Κῆρυξ. Ἐρμηνευτὴς τῆς θείας δικαιοσύνης. Τὸ ἐπισκοπεῖν ἐξουδετερώνει τὸ κατασκέπτεσθαι.

Εἰς τὴν θύραθεν διανόησιν ὁ Ἐπίσκοπος εἶναι τίτλος Κρατικός. Ἐφορος καὶ ἐπιτηρητής — κατὰ τὴν Ἀριστοφάνειον ἔκφρασιν — ἀποστελλόμενος ἐξ Ἀθηνῶν ἀνὰ τὰς πόλεις πρὸς συγκροτήσιν τῶν μελῶν τοῦ Ἀττικοῦ συνασπισμοῦ. Οἱ Ἐπίσκοποι ἀποτελοῦν τὴν συνισταμένην τῆς κοινωνικῆς τάξεως καὶ πειθαρχίας. Συγκροτοῦν τὴν ἰσοροσίαν τῶν σχέσεων τοῦ κλειοῦ ἄστεως καὶ τῶν ἄλλων πόλεων. Ἀπόστολοι τρόπον τινα τῆς ἠθικῆς εἶναι. Πρωτὰνεις καὶ στρατηγοὶ τοῦ ἱεροῦ τοῦ Ἀπόλλωνος τῆς Ρόδου τοὺς προβάλλει ὁ Β' π.Χ. αἰών.

Ἄλλ' εἰς τὴν Χριστιανικὴν ποιμαντικὴν ἀνθρωπολογίαν ὁ Ἐπίσκοπος συμπληροῖ τὴν ἐννοιολογικὴν πληρότητα του. Διάκτος ἢ ἀνάλυσις, ἀνάπτυξις καὶ σύνθεσις τοῦ Ἐπισκοπικοῦ θεσμοῦ εἰς τὰς Ποιμαντικὰς ἐπιστολάς. Διακρινόμενον Χριστιανικὸν ἀξίωμα πλέον (1 Τιμ. 3,1). Ὑποὐργημα ποιμαντικὸν ἐπαγόμενον πρωτίστως προσοντολογίαν καὶ εἶτα καθηκοντολογίαν.

Ἡ Παύλειος ποιμαντολογία ἐξαγγέλει τὰ αἰτήματα τοῦ Ἐπισκόπου. Συνοπτικῶς, πειστικῶς, σαφῶς: Ἡθικὴ ἀξιοπιστία· ἀκεραιότης τοῦ οἴκου· τῆς καταγωγῆς του· κηρυκτικὴ δοκιμότης· ἐσωπειστικότης· Χριστιανικὴ ψοιμότης· ἀνεπίληπτον ἦθος· ὀλοκληρωμένη προσωπικότης.

Εὐλογημένη ἢ Κοιήτη μας: Εἰς τὴν ψυχὴν τῆς ιστορίας τῆς διαφυλάσσεται τὸ ὑπόβαθρον τῆς οἰκοδομῆς τοῦ Ἐπισκόπου. Δι' ἡμᾶς ἢ πρὸς Τίτον Ἐπιστολὴ τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν Παύλου ἀποτελεῖ δοκίμιον δομῆς τοῦ ἀρχιτέκτονος τῆς Χριστιανικῆς Ποιμαντολογίας, τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. Οἰκοδομὴ σκέψεως εἰς ἣν ἐντρυφοῦν οἱ ποιμένες ὄλων τῶν ἐποχῶν πρὸς καταρτισμὸν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ μας. Ἀνάγλυφος ἐν αὐτῇ ὀρθοῦται ἢ μορφὴ τοῦ ἰδεώδους Ποιμένου. Προσφώνησις καὶ ἀντιφώνησις τῶν αἰώνων. Ἐγχειρίδιον ἐπισκοπολογίας, ἐσφραγισμένον ἀπὸ τὴν πνοήν, ὁσμὴν καὶ εὐωδίαν τοῦ μεγάλου θόματος καὶ θύτου, τοῦ Ἀρχιερέως Χριστοῦ μας.

ΗΜΕΙΣ :

Ἐπὶ τοῦ ὄρους Σινᾶ βηματίζομεν. Ὁ θεῖος γνῶφος του συνέχει τὴν καρδίαν μου καὶ συγκλονίζει τὰ στήθη μου συναισθανομένον τὸν κυκλῶνα τῆς ἀνθρωπίνης ἀσθενείας μου. Ὁ συνειρμὸς τῶν προλαλη-

θειῶν ἀληθειῶν: Πανεπίσκοπος ὁ Θεός· Ἀρχιποιμὴν ὁ Χριστός· Φουκτωρία ὁ Παράκλητος· Φυτεία ψυχῶν ἢ Ἐκκλησία· Διαδοχὴ ἢ μαθητεία· Μῦθος καὶ φλόγες ἢ χειροτονία· Ἡμεῖς δὲ πάντων τούτων συνέχεια καὶ προσηγορία;

Θαροῶν εἰς τὸ ἄμετρον ἔλεος καὶ τὴν πολλὴν ἐσπλαγγνίαν τοῦ Μεγάλου Θεοῦ, προσεγγίζω τῷ ὄμματι τῆς ψυχῆς μου τὸν ὄντως ὄντα Θεόν, ἀποτινάσσων τὴν ἰλὴν τῶν παθῶν καὶ τὸ γήϊνον φρόνημά μου. Παρίσταμαι τὰ γόνατα παρακλυμένος πρὸ τῆς ὑστάτης ταύτης ὥρας, μάρτυς τῆς μαρτυρίας μου πρὸ τῶν πωλῶν τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ τῆς γενετήρας μου, ἐνώπιος ἐνώπιω τῆς ψυχῆς μου καὶ τοῦ Θεοῦ μου. Στοχάζομαι ταπεινῶς καὶ στοχαζόμενος λέγω·

«Τί ἀνταποδώσω τῷ Κυρίῳ μου περὶ πάντων ὧν ἀνταπέδωκεν ἡμῖν; Τὰς εὐχὰς μου τῷ Κυρίῳ ἀποδώσω». «Εὐλογητὸς εἶ Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν, ὁ ὑπερούμνητος καὶ ὑπερουφούμενος εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ εὐλογημένον τὸ ὄνομα τῆς δόξης Σου, τὸ ὑπερούμνητον καὶ ὑπερουφούμενον εἰς τοὺς αἰῶνας». Παιδίδθεν ὁ Θεὸς δάκτυλός Σου κηδεμονεύει τὰ σκιρτήματά μου. Εἰς οὐδὲν μὲ ὑστέρησεν ἢ στοργικὴ Πρόνοιά Σου· Ἐκ παιδῶν τὸ σέβας, τὴν εὐλάβειαν καὶ τὴν πίστιν τῶν πιστοτάτων γεννητόρων μου ἐδιδάχθην. Εὐλαβῶς, ὄθεν, στρέφω τὰ νοήματά μου πρὸς τὴν ἐν ὄρωσιν μακαριστὴν μητέρα μου, τὰ σπλάγγνα τῆς ὁποίας μὲ ἔθρεψαν· Ὑψικῶς εὐχαριστῶ τὸν ἐπιζῶντα σεβάσμιον Πατέρα μου, ἢ πατρότης τοῦ ὁποίου μὲ ἐστήριξεν· Μνημονεύω καθηκόντως τοὺς σοφοὺς διδασκάλους μου· Τοὺς ἐν Ἱεράρχαις μακαριστοὺς Ἐπίσκοπον Πέτρος Διονύσιον καὶ Ἀρχιεπίσκοπον Ἀμερικῆς Μιχαὴλ εὐλαβῶς ἀναμνησσομαι. Ἀπὸ τὸν σπόρον τῆς πίστεως, εὐλαβείας, σοφίας καὶ ἐκκλησιαστικοῦ φρονήματός των ἐροζίσωσαν παιδίδθεν πολλὰ νοσταλγήματα τῶν ἱερῶν ἐφέσεων μου.

Εὐγνωμόνως φέρω τὴν σκέψιν μου πρὸς τὸν Προκαθήμενον τῆς Ἀγιοτάτης Ὁρθοδοξίας μας, τὸν Οἰκουμενικὸν μας Πατριάρχη, Δεσπότην καὶ Ἀθέντην, Ἀθηναγόραν Α', τῇ εἰσηγήσει, συστάσει καὶ νοουθεσίᾳ τοῦ ὁποίου εἰσήχθην εἰς τὴν κατὰ Θεὸν σπουδὴν. Ἐκεῖνος ἠλόγησε τὰ πρῶτα βήματά μου εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν Ἀμερικῆς.

Δεόντως εὐχαριστῶ τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Ἀμερικῆς κ. Ἰάκωβον, ἐν τῇ Παροικίᾳ τοῦ ὁποίου ἱεράτευσα ἐπὶ μίαν 14ετίαν πληροφορήσας τὴν ἱερατείαν μου ἐν τῷ Νέῳ Κόσμῳ τῆς Ἀμερικανικῆς Συμπολιτείας· τὴν ἀλησμόνητον καὶ μεγαλῶνυμον Ἐνορίαν μου τῆς Κοιμήσεως Θεοτόκου τῆς μεγαλοπόλεως Νέας Ὑόρκης· τὴν Ἑλληνοαμερικανικὴν μας Ὁμογένειαν, τῆς ὁποίας ἢ ἀγάπη καὶ ἀφοσίωσις πρὸς ὁ,τι Ὁρθόδοξον καὶ Ἑλληνικὸν θὰ ἀποτελῇ τὸ ἱερώτερον σύμβολον τῆς ψυχῆς μου καὶ ἱεραποστολικῆς αὐθόθι διακονίας μου.

Τί δὲ νὰ εἶπω πρὸς Ὑμᾶς, τὸν Προκαθήμενον, Προέδρον καὶ Προκαθήμενον, τὸν Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπον Κοιήτης κ. Εὐγένιον καὶ τὴν περὶ Αὐτὸν σε-

Η ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΚΙΤΡΟΥΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΠΟΛΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΣΕΧΟΣΛΟΒΑΚΙΑΣ

Ἀποφάσει τῆς Ἱ. Συνόδου, ὁ Σεβασμ. Μητροπολίτης Κίτρους κ. Βαρνάβας μετέβη τὴν 27ην Φεβρουαρίου ἑ. ἔ. εἰς Βαρσοβίαν, ἔδραν τῆς Ἀὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Πολωνίας, ἐπὶ τῇ ἐνθρονίσει τοῦ νέου Προκαθημένου αὐτῆς Μακαριωτάτου Μητροπολίτου Βαρσοβίας καὶ πάσης Πολωνίας κ. Βασιλείου, ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐκεῖθεν δέ, κατόπιν φιλαδέλφου προσκλήσεως τοῦ Μακαριωτάτου Μητροπολίτου Πράγας καὶ πάσης Τσεχοσλοβακίας κ. Δωροθέου, τὴν 2ην Μαρτίου εἰς Πράγαν, ἔδραν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Τσεχοσλοβακίας, τυχόν ἐγκαρδίον ὑποδοχῆς καὶ λίαν τιμητικῶν περιποιήσεων.

Εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Πολωνίας.

Ὁ Σεβ. Κίτρους, ἀναχωρήσας ἐξ Ἀθηνῶν τὴν Παρασκευὴν 27ην Φεβρουαρίου δι' ἀεροπλάνου τῆς Πολωνικῆς Ἑταιρίας ΛΟΤ περὶ ὥραν 8 20' μ. μ., μετὰ καθυστέρησιν ἑπτὰ ὥρων, ἕνεκα δυσμενῶν καιρικῶν συνθηκῶν καὶ ἄλλων τεχνικῶν λόγων, ἔφθασεν εἰς Βαρσοβίαν, κατόπιν τριώρου πτήσεως, τὴν 11 30' μ. μ. (ὥρα Βαρσοβίας 10 30' μ. μ.). Εἰς τὸ ἀεροδρόμιον, κεκαλυμμένον ὑπὸ χιόνος, ὑπεδέχθησαν αὐτὸν ὁ Σεβ. Ἐπίσκοπος Μπελοστόκ καὶ Γκντάνσκ κ. Νικάνωρ, μετὰ τοῦ Ἀρχιεραματέως τῆς Μητροπόλεως Βαρ-

πτὴν Ἱεραρχίαν, τοὺς Σεβ. Μητροπολίτας μας, τὸ καύχημά μας, τὴν Ἁγίαν καὶ Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Μεγαλονήσου μας; Βαθυσσεβάστως εὐχαριστῶ.

Τὰς εὐχαριστίας μου διερμηνεύω πρὸς τὴν Ἀδοῦ Ἐξοχότητα τὸν Ἀντιβασιλέα καὶ τὴν Ἐθνικὴν Κυβέρνησιν τῆς Πατρίδος μας.

Τέλος, εὐχαριστῶ ἅπαντας τοὺς συμπρεσβυτέρους Ἀδελφοὺς τοὺς ἐγγυὺς καὶ τοὺς μακρὰν, τὸ εὐλαβὲς συμπροσενχόμενον πλήρωμα, τὸν ἠγαπημένον λαὸν μας, τοὺς ἐκ Νεαπόλεως συμπολίτας μου, τοὺς ἐκ Ρεθύμνης προσφιλεῖς μου Ἀδελφοὺς Κληρικοὺς καὶ λαϊκοὺς.

Σεβασμιώτατε Ἁγιε Κρήτης, παιδιόθεν ἡ εἰδυμένης ἐδλαβεστάτη μορφή καὶ ἐπιβλητικὴ βιβλικὴ Προσωπικότης Σας εἶχον αἰχμαλωτίσει τὸ εἶναι μου. Τὸ πρότυπον κατειργάζετο τὴν νοσταλγίαν μου· τοὺς δραματισμούς μου. Καλοῦμαι, ἤδη, συνεργάτης τῆς Ἀγάπης Σας, Θεῖα εὐλογία καὶ δωρεᾶ!

Ἐν συγκινήσει προσέροχομαι τῷ θρόνῳ τῆς Χάριτος. Ἐν ταπεινώσει ἐπικαλοῦμαι τὴν αἴσαν τοῦ Πάτρως Θεοῦ, τὴν πνοὴν τῶν μύρων τοῦ Ἀναστάντος Χριστοῦ καὶ τὴν ζέσιν τοῦ Παναγίου Πνεύματος. Καὶ ἐν κατανύξει ψυχῆς φελλίζω: «Τριάς ὑπερούσιε καὶ ὑπέροθε, Πάτερ ἄναρχε, Υἱὲ συνάναρχε καὶ Πνεῦμα συναἰδιον· ἐπιδε ἐπ' ἐμὲ δι' ἐκτός Σοῦ ἄλλον Θεὸν οὐ γινώσκωμεν καὶ ἐπὶ Σὲ τὰς ἐλπίδας ἡμῶν ἀνεθέμεθα».

Ἐν συνεχείᾳ προσεφώνησεν τὸν νέον Ἱεράρχην ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κρήτης κ. Εὐγένιος Φαλιδάκης, εἰπὼν μεταξύ ἄλλων καὶ τὰ ἑξῆς:

Ἄλλ' ἡ μέχρι τοῦδε ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀποστολικὴ διακονία Σου, τὸ ἀνεπίληπτον ἦθος Σου, ἡ λιπαρὰ θεολογικὴ καὶ ἄλλη Σου μόρφωσις, ἡ φλογερὰ πίστις Σου, ἡ σύνεσις Σου, ἡ μετριοπάθεια, ἡ ἀφοσίωσις εἰς τὸ καθήκον, ἡ πηγαία καλωσύνη Σου καὶ αἱ ἄλλαι προσωπικαὶ ἀρεταὶ καὶ ἰκανότητές Σου προσιωγίζονται ἀνεπαίσχυντον τὴν διακονίαν Σου καὶ ἐνισχύ-

ουσι τὰς ἐλπίδας καὶ ἀξάνουσι τὰς προσδοκίας, τὰς ὁποίας στηρίζει εἰς Σὲ ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης καὶ ὁ Κλῆρος καὶ τὸ Χριστεπώνυμον Πλήρωμα τῆς Ἁγιοπάτης Μητροπόλεως Ρεθύμνης καὶ Ἀδλοποτάμου, τὸ ὁποῖον ποῖν Σὲ ἴδη, ἐπίστευσε καὶ Σὲ ἀνεκήρυξεν ὡς ἄξιον Ποιμαντορῆν τού.

Πρόκειται περὶ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, ἔχοντος πίστιν καὶ εὐλάβειαν, ζῶσαν θρησκευτικὴν συνείδησιν, εὐσεβεῖς πρὸς τὴν τελειότητα ἀνατάσεις, ζηλοτόπως συντηρητικῶν καὶ ἐχομένων τῶν παραδόσεων τῶν Πατέρων ἡμῶν, ὑψηλοῦ μορφωτικοῦ ἐπιπέδου, προσδοκούντος δὲ ἀπὸ Σὲ ἰκανοποίησιν τῶν πνευματικῶν ἀναγκῶν καὶ τῶν ἀπαιτήσεων αὐτῶν, νὰ συμμορφούμεθα ὡς διάδοχοι τῶν Ἀποστόλων, τοὺς ὁποίους Ἀὐτὸς ἐξελέξατο. Πεποιθήμεν, ὅτι οὕτως καὶ Σὺ πιστεύεις καὶ οὕτως θὰ πράττης καθ' ὅλας τὰς ἐκφάνσεις τῆς ἐπιδοφόρου Ἀρχιερατικῆς Ποιμαντορίας Σου.

Εἰς τοὺς ἱεροὺς ἀγῶνας τῆς ὑψηλῆς ταύτης διακονίας Σου θὰ ἀντιμετωπίσης, ἀναμφισβητήτως, καὶ ἐμπόδια καὶ προβλήματα. Μὴ δειλιάσης ὄμως, μηδ' ἀποδυσπετήσης. Διότι μὲ τὴν ἄφατον τοῦ Κυρίου ἀγάπην πᾶν ἀγαθὸν ἀγαθύνεται καὶ πᾶν δυσχερὲς εἰς ὁδὸς λείας μεταποιεῖται καὶ μεταβάλλεται. Μακρὰν ἀπὸ Σοῦ πᾶσα λιποψυχία. Οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι ἐκινδύνευσαν τὸν ἔσχατον κίνδυνον ἐν μέσῳ κλυδωνιζομένης θαλάσσης, μόνον ὅτε ἐλιγοψύχησαν.

Τὸ ὄνομά Σου, Τίτος, Σὲ συνδέει μὲ τὸν πρῶτον Ἐπίσκοπον Κρήτης, τὸν συνέκδημον τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, Ἁγίον Ἀπόστολον Τίτον, ὅστις διὰ τῆς διδασκαλίας Του κατηύγασε καὶ ἐμεγάλυνε τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Κρήτης.

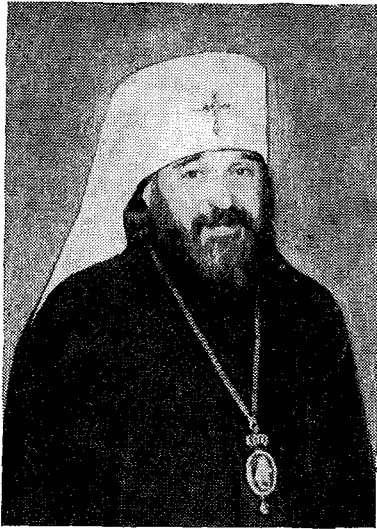
Γενοῦ Ἐκείνου μιμητής, καθὼς Ἀὐτὸς Χριστοῦ.

Ἡ χάρις μετὰ Σοῦ.

Σημ. Τὰ τῆς ἐνθρονίσεως τοῦ Μητροπολίτου Ρεθύμνης κ. Τίτου δημοσιευθήσονται εἰς τὸ προσεχὲς τεύχος.

σοβίας 'Ιερομ. κ. Σίμωνος Ρομαντσούκ, από δε ελληνικής πλευράς ο 'Επιτετραμμένος τῆς 'Ελληνικῆς Πρεσβείας κ. 'Ανδρ. Λιόκαλος καὶ ἄλλοι.

Μετὰ τὰς χαιρετιστηρίους προσρήσεις, ὁ "Ελλην 'Ιεράρχης ὡδηγήθη εἰς τὴν ἀπὸ τοῦ Δεκεμβρίου ἡδη χιονοσκεπῆ πόλιν τῆς Βαρσοβίας εἰς τὸ ξενοδοχεῖον Μπριστόλ, κείμενον παρὰ τὸ Κυβερνεῖον, ἐνθα κατέλυσαν ἅπαντα τὰ μέλη τῶν διὰ τὰς τελετὰς τῆς ἐνθρονίσεως ὀρθοδόξων ἀντιπροσωπειῶν. Σημειωτέον, ὅτι εἰς τὰς ἐν λόγῳ τελετὰς συμμετέσχον ἀντιπροσωπεῖαι, ἐκ μὲν τῶν πρεσβυγενῶν 'Ορθοδόξων

Ὁ νέος Προκαθήμενος τῆς 'Εκκλησίας τῆς Πολωνίας Μακαριώτατος κ. Βασίλειος.

τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος, ἐκ δὲ τῶν λοιπῶν, τῶν 'Εκκλησιῶν Ρωσίας, Γεωργίας (ὁ Πατριάρχης κ. 'Εφραίμ), Σερβίας, Ρουμανίας, Βουλγαρίας καὶ Τσεχοσλοβακίας. Ὡσαύτως, συμμετέσχον οἱ ἀρχηγοὶ τῶν ἐν Πολωνίᾳ Παλαιοκαθολικῶν καὶ Μαρριανιτῶν, ὡς καὶ τὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον 'Εκκλησιῶν ἐκ Γενεύης δι' ὀρθοδόξου ἐκπροσώπου αὐτοῦ.

★

Ἡ Αὐτοκέφαλος 'Ορθόδοξος 'Εκκλησία τῆς Πολωνίας, ἐξ ἐπόψεως γεωγραφικῆς ἢ πλεόν προωθημένη 'Ορθόδοξος 'Εκκλησία εἰς τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην, ἀριθμοῦσα σήμερον, κυρίως ἕνεκα σφοδροῦ ἀνταγωνισμοῦ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς 'Εκκλησίας, μόλις περὶ τὰς 400 χιλιάδας πιστῶν, ἔχει μίαν Μητρόπολιν, τὴν τῆς Βαρσοβίας καὶ Μπιλιέσκ, εἰς τὴν ὁποίαν ἐδρεύει ὁ Μακαριώτατος Μητροπολίτης Προκαθήμενος τῆς Πολωνικῆς 'Εκκλησίας, καὶ τρεῖς 'Επισκοπὰς, τὴν Μπελοστόκ καὶ Γκντάνσκ, τὴν Λότζ καὶ Πόζναν καὶ τὴν Βρότσλοβ καὶ Στσέτσιν, περιλαμβάνει δὲ 200 περίπου ἐνορίας μὲ σχεδὸν ἰσαριθμους κληρικούς, ἐξ ὧν τινες ἀπόφοιτοι τοῦ 'Ιερατικοῦ Σεμιναρίου ἢ τῆς Χριστιανικῆς 'Ακαδημίας Βαρσοβίας, ὡς καὶ δύο Μονὰς, μίαν ἀνδρῶν καὶ μίαν γυναικείαν.

Θανόντος κατὰ Μάρτιον τοῦ 1969 τοῦ Μητροπολίτου Πολωνίας Στεφάνου, ἐξελέγη ὑπὸ τῆς «'Ιεράς Συνόδου τῆς 'Αγίας 'Ορθοδόξου Αὐτοκεφάλου 'Εκκλησίας τῆς Πολωνίας» τὴν 24ην 'Ιανουαρίου ἐ. ἔ. ὡς Προκαθήμενος αὐτῆς ὁ ἀπὸ Βρότσλαβ καὶ Στσέτσιν (1961 / τὸ 1960 'Επίσκοπος βικάριος ἐν Βαρσοβίᾳ)

κ. Βασίλειος (κατὰ κόσμον Βλαδίμηρος 'Αλεξέβιτς Ντορόσκεβιτς), καταγόμενος ἐκ Τίσα τῆς 'Επαρχίας Γκρόινοβκα (1914), 'Ιεράρχης ἐμπνευσμένος καὶ ζηλωτής. Τοῦτου ἡ ἐπίσημος ἐνθρονίσις ἐγένετο τὴν Κυριακὴν, 1ην Μαρτίου ἐ.ἔ., εἰς τὸν ἐν Βαρσοβίᾳ Καθεδρικὸν Ναὸν τῆς 'Αγίας Μαγδαληνῆς.

Αἱ τελεταὶ τῆς ἐνθρονίσεως ἤρχισαν ἀπὸ τῆς ἑσπέρας τοῦ Σαββάτου διὰ τῆς 'Ακολουθίας τοῦ Μ. 'Εσπερινοῦ καὶ τοῦ "Ορθρου (κατὰ τὸ Σλαβικὸν τυπικόν) ἐν τῷ ὡς ἄνω ἱερῷ Ναῷ ἀπὸ ὥρας 6 μ.μ. μέχρις 9 μ.μ., τῇ συμμετοχῇ πάντων τῶν ἀντιπροσώπων καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ πικνοῦ ἐκκλησιάσματος.— Τὴν Κυριακὴν ἐγένετο ἡ κυρίως τελετὴ τῆς ἐνθρονίσεως. Μετὰ τὴν κατὰ τὴν τάξιν τῆς ἀντιπροσωπευομένης 'Εκκλησίας προσέλευσιν τῶν ἀντιπροσώπων εἰς τὸν Καθεδρικὸν Ναόν, ὁ ὁποῖος ἀπὸ ἐνωρίσ ἦτο πεπληρωμένος πιστῶν, καὶ τὴν ἀφίξιν τοῦ νέου Πρωθιεράρχου, ἤρχισε περὶ τὴν 10 π.μ. ἡ σχετικὴ ἐκκλησιαστικὴ τελετὴ. Συγκινητικὴ ἦτο ἡ στιγμή, καθ' ἣν ὁ ἐνθρονιζόμενος Πρωθιεράρχης, ἀντὶ τοῦ συνήθους παρ' ἡμῖν ἐνθρονιστηρίου λόγου, γουμπητῆς ἐπὶ τῆς εἰς τὸ κέντρον τοῦ Ναοῦ τοποθετημένης ἐξέδρας ἐδεήθη μετ' ἐκδήλου συγκινήσεως διὰ τὴν παρὰ τοῦ Κυρίου ἐνίσχυσιν αὐτοῦ εἰς τὸ τραχὺ ἔργον τῆς νέας διακονίας. 'Εν τέλει οὗτος περιεβλήθη τὰ ἐμβλήματα τοῦ ἀξιώματος αὐτοῦ, ἦτοι δύο 'Εγκόλπια καὶ Σταυρὸν καὶ Λευκὸν ἐπανοκαλλύμμαυον. 'Επηκολούθησε πανηγυρικὴ θεία Λειτουργία, συλλειτουργησάντων πάντων τῶν Σεβ. 'Ιεραρχῶν, ἐνῷ ἕξοχος πολυμελής χορὸς ἔψαλλε μελωδικώτατα. Μετὰ τὸ πέρας τῆς θείας Λειτουργίας, ἀπὸ ἐπὶ τούτῳ τοποθετημένων ἐδράνων πρὸ τοῦ τέμπλου, ὁ ἀρχηγὸς ἐκάστης ἀντιπροσωπείας, κατὰ τάξιν ἐκκλησιαστικὴν, προσεφώνει τὸν νέον Προκαθήμενον τῆς Πολωνικῆς 'Εκκλησίας, προσφέρων εἰς τοῦτον τὸ δῶρον τῆς ἡν ἀντιπροσωπεύει 'Εκκλησίας, ὁ δὲ Μακαριώτατος ἀνταπήντα διὰ λόγων εὐχαριστίας καὶ ἀγάπης. Λίαν ἐντυπωσιακὴ ὑπήρξεν ἡ ἀπάντησις εἰς τὴν προσφώνησιν τοῦ Σεβ. Κίτρου, ὑπομνήσαντος, διὰ τὴν τραχύτητα τῶν παλαισμάτων τῆς ὀρθοδόξου παρεμβολῆς, τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου, «μη φοβοῦ τὸ μικρὸν ποίμνιον» (Λουκ. ιβ', 32) καὶ τοὺς τοῦ 'Αποστόλου Παύλου, «μικρὰ ζύμη ὄλον τὸ φύραμα ζυμοῖ» (Α' Κορ. ε', 6), καὶ συνοδεύσαντος τὴν προσφορὰν ζεύγους δικηροτρικῆρων διὰ τοῦ συμβολισμοῦ τοῦ ἀνεσπέρου φωτὸς τῆς 'Ορθοδοξίας, τὸ ὁποῖον ἐξ 'Ελλάδος οἱ "Ελληνες ἱεραπόστολοι Κύριλλος καὶ Μεθόδιος ἐκόμισαν μέχρι καὶ τῆς πλεόν προωθημένης ταύτης ἐσχατιᾶς τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης. Εἰς ταῦτα ἀνταπαντήσας ἐν συγκινήσει ὁ Μακαριώτατος, εἶπε μεταξύ ἄλλων, ὅτι διὰ τῶν λόγων τοῦ "Ελληνος 'Ιεράρχου μετεδόθη εἰς τὴν ψυχὴν του κατὰ τὴν ἱερωτάτην στιγμὴν τῆς ποιμαντορικῆς του διακονίας, ὡς ἀπὸ στόματος τοῦ 'Αποστόλου Παύλου καὶ τοῦ Διονυσίου τοῦ 'Αρεοπαγίτου, ἐλπιδοφόρον μῆνυμα δυνάμεως καὶ αἰσιοδοξίας. Ἡ ὅλη τελετὴ ἔληξε περὶ τὴν 3 30' μ.μ.

'Επηκολούθησεν ἐπίσημον γεῦμα εἰς τὸ ξενοδοχεῖον Μπριστόλ, διαρκέσαν ἀπὸ 4 μ.μ. μέχρις 7 30' μ.μ., εἰς τὸ ὁποῖον παρεκάθησαν περὶ τὰ 50 άτομα, μεταξύ τῶν

όποιων και εκπρόσωποι τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων ὑπηρεσίας τῆς Πολωνικῆς Κυβερνήσεως, ἀντηλλάγησαν δὲ ἐγκάρδια προσφωνήσεις.

Ἐν συνεχείᾳ, ἀπὸ 8 μ.μ. μέχρι 9 μ.μ. ἐδεξιώθη τὸν νέον Μητροπολίτην Πολωνίας καὶ τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν τὸ ἐν Βαρσοβίᾳ Κέντρον τοῦ Πολωνικοῦ Οἰκουμενικοῦ Συμβουλίου εἰς τὸ ἰδιόκτητον κτίριον αὐτοῦ. Ὁ Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου εἰς ὁμιλίαν κατατοπιστικὴν ἀνέφερεν, ὅτι τὸ ἐν λόγω Κέντρον ἀριθμεῖ σήμερον ὀκτῶ μέλη, ἐν οἷς καὶ ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Πολωνίας, παρουσίασε δὲ ἀξιωματικὴν πρόοδον μετὰ τὸν β' παγκόσμιον πόλεμον ἕνεκα τῶν ἐξ αὐτοῦ δημιουργηθεισῶν πολυπλαπλῶν ἀναγκῶν.

Μεταξὺ τῶν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐνθρονίσεως ἐκδηλώσεων περιλαμβάνετο καὶ δεξίωσις, δοθεῖσα τὴν ἐπομένην, 2αν τοῦ μηνὸς εἰς τὸ Κυβερνεῖον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, καθ' ἣν καὶ παρεδόθη εἰς τὸν Μακ. Μητροπολίτην κ. Βασίλειον ὁ ἀπὸ μακροῦ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας καταρτισθεὶς καὶ ὑπὸ τῆς Πολιτείας ἤδη ἐγκριθεὶς νέος Καταστατικὸς Χάρτης τῆς Ἐκκλησίας τῆς Πολωνίας, εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀπὸ τοῦ 1923 ὑφισταμένου, μὴ ἐπιτευχθείσης ἐν ἔτει 1938 τῆς τότε ἐπιδιωχθείσης οὐσιαστικῆς τροποποιήσεως αὐτοῦ ἕνεκα τῆς εἰσβολῆς ἐν Πολωνίᾳ τῶν Γερμανῶν, ὅτε οἱ Ὁρθόδοξοι ὑπέστησαν πολὺπλευρον δοκιμασίαν. Μετὰ σχετικὴν ὁμιλίαν τοῦ Ὑπουργοῦ, ὁ Μακ. Μητροπολίτης ἠὲ χαρίστησε, πάντες δὲ οἱ παριστάμενοι ἠὲ χήθησαν εὐστάθειαν καὶ πρόοδον εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῆς Πολωνίας, ὑπὸ τὴν νέαν ἡγεσίαν αὐτῆς, πρὸς δόξαν Θεοῦ καὶ ἐπ' ἀγαθῶ τοῦ πολωνικοῦ λαοῦ.

Εὐθὺς μετὰ ταῦτα ἐπηκολούθησε δεξίωσις τοῦ νέου Πρωθυεράρχου εἰς τὸ ἀπέριττον Μητροπολιτικὸν Οἶκμα, κείμενον πλησίον τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ. Ἡ δεξίωσις αὕτη, καταλήξασα εἰς δεῖπνον, διήρκεσεν ἀπὸ 7 μ.μ. μέχρι τῆς 12 νυκτερινῆς, συμμετέσχον δὲ καὶ εἰς ταύτην εκπρόσωποι τῆς ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων ὑπηρεσίας τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἀντηλλάγησαν καὶ πάλιν προσφωνήσεις.

★

Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐν Βαρσοβίᾳ διαμονῆς (28 Φεβρουαρίου μέχρι 5 Μαρτίου), ὁ Σεβ. Κίτρος μετὰ τῶν μελῶν τῶν ἄλλων ἀντιπροσωπειῶν ἢ ἀτομικῶς ἐπεσκέφη τὸ ἀπέριττον Ἱερατικὸν Σεμινάριον τῆς Πολωνικῆς Ἐκκλησίας, εἰς τὸ ὁποῖον κατὰ τὸ τρέχον ἔτος φοιτοῦν 26 ἱεροσπουδασταί, ἐγγραφόμενοι εἰς αὐτὸ διὰ τετραετῆς σπουδᾶς, ἀφοῦ περατώσουν

ὀκταετῆ δημοσίαν ἐκπαίδευσιν τὴν ἐν Βαρσοβίᾳ κρατικὴν Χριστιανικὴν Θεολογικὴν Ἀκαδημίαν, ἀπὸ τοῦ ἰσταμένου ἔτους πενταετοῦς φοιτήσεως, ἰδρυθεῖσαν τὸ 1954, τῆς ὁποίας ἰδιάζον, μοναδικὸν ἴσως καθ' ἅπασαν τὴν Χριστιανωσύνην, εἶναι ἡ ἐν τῷ αὐτῷ ἰδρύματι ἐκπαιδευτικὴ συνύπαρξις, εἰς τρία ἀνεξάρτητα τμήματα, Ὁρθόδοξων (ἐφέτος 21 τὸν ἀριθμὸν), Παλαιοκαθολικῶν καὶ Ἐθνικοκαθολικῶν καὶ Προτεστάντων, μὴ συμμετεχόντων τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν, μὲ ἤδη συνολικὸν ἀριθμὸν σπουδαστῶν 120, ἀρρένων καὶ θη-

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κίτρος προσφωνεῖ τὸν ἐνθρονισθέντα Πρωθυεράρχην.

λέων τὰς ἰδιοκτήτους ἐγκαταστάσεις τῆς ἐν Βαρσοβίᾳ ἀπὸ τοῦ 1916 ἐγκατεστημένης Βρετανικῆς Βιβλικῆς Ἑταιρείας, ὑπὸ τῆς ὁποίας καὶ παρετέθη ἐπίσημον γεῦμα. Ὡσαύτως ἐπεσκέφη πολλὰ ἰδρύματα, μνημεῖα καὶ μουσεῖα ἐκκλησιαστικῆς, ἱστορικῆς καὶ πολιτιστικῆς σημασίας.

Τὴν παραμονὴν τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ Σεβ. Κίτρος, ὁ Μακ. Μητροπολίτης Βαρσοβίας παρέθεσεν ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Οἴκματι δεῖπνον, ἀποκλειστικῶς δι' αὐτόν, καθ' ὅσον ἐν τῷ μεταξύ οἱ λοιποὶ ἀντιπρόσωποι εἶχον ἀναχωρήσει εἰς τὰς χώρας των. Ὁ Μακαριώτατος ἐξεδήλωσε καὶ πάλιν ζωντανῶς τὴν ἱκανοποίησιν αὐτοῦ διὰ τὴν ἐπίσκεψιν καὶ τὴν συμμετοχὴν τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν εἰς τὰς τελετὰς τῆς ἐνθρονίσεώς του. Εἰς ἐγκάρδιον συνομιλίαν διεπιστώθη ἡ διάθεσις ἐκατέρωθεν πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν δεσμῶν ἀγάπης μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν, τῆς Ἑλληνικῆς καὶ τῆς Πολωνικῆς, ἀντηλλάγησαν δὲ θερμαὶ ἀποχαιρετιστήριοι εὐχαὶ διὰ τὴν πρόοδον αὐτῶν εἰς οἰκοδομὴν τῶν χριστιανῶν.

Οὕτως, ἐπὶ ἐξαήμερον παραμείνας ἐν Βαρσοβίᾳ ὁ Σεβ. Κίτρος, ἀνεχώρησε τὴν μεσημβρίαν τῆς Πέμπτης, 5ης Μαρτίου, μὲ ἀεροπλάνον τῆς Ἑταιρίας ΛΟΤ διὰ Πράγαν, προπεμφθεὶς μέχρι τοῦ ἀεροδρομίου ὑπὸ τοῦ

Σεβ. Ἐπισκόπου Βρόσλαβ κ. Ἀλεξίου, τοῦ Ἀρχιερατικοῦ Ἐπιτρόπου Γκτάνιου, Πρωθιερέως κ. Μπόρις Σβάτσκοπ, τοῦ Ἑλληνοῦ Ἐπιτετραμμένου κ. Ἄνδρ. Λιόκαλου, τοῦ ὑπαλλήλου τῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας κ. Μ. Μορφοπούλου καὶ ἄλλων, ἀποκοιμίσας ζωηρὰς καὶ τῆς ἐπισκέψεως ταύτης ἐντυπώσεις.

Εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Τσεχοσλοβακίας.

Ἐκ Βαρσοβίας ὁ Σεβ. Κίτρους μετὰ τρίωρον περίπου ἀεροπορικὴν διαδρομὴν, ἀπὸ ὥρας 12 10' μέχρι 2 50' π.μ., ὑπὸ πρωτοφανῆ χιονοθύελλαν, ἐφθασεν εἰς Πράγαν, εἰς τὸ ἀεροδρόμιον τῆς ὁποίας τὸ ἀεροπλάνον ἐνεκα τῆς χιόνος, ἣτις εἶχεν ἀνέλθει εἰς ὕψος σχεδὸν ἐνὸς μέτρου, ἠναγκάσθη νὰ πραγματοποιήσῃ τυφλὴν προσγειώσιν. Ἐνταῦθα ἀνέμενον ὁ Μακαριώτατος Μητροπολίτης Πράγας καὶ πάσης Τσεχοσλοβακίας κ.

Ὁ Προκαθήμενος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Τσεχοσλοβακίας Μακαριώτατος κ. Δωρόθεος.

Δωρόθεος μετὰ τῶν Πρωθιερέων κ. κ. Γεωργίου Νόβακ καὶ Ντουσάν Σούρμαν καὶ τοῦ Διακόνου κ. Ἱεροσάβου Σουβάρσκυ, τοῦ Ἐπιτετραμμένου τῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας μετ' ἄλλων διπλωματικῶν ὑπαλλήλων ἐμποδισθέντων ὑπὸ τῆς χιόνος νὰ φθάσουν μέχρι τοῦ ἀεροδρομίου. Μετὰ τὰς χαιρετιστηρίου προσήσεις ὁ Σεβ. Κίτρους ὡδηγήθη εἰς τὸ ἐν Πράγῃ ξενοδοχεῖον Γιουβέντους ὑπὸ τῶν

ὑποδεξαμένων αὐτῶν, μετὰ τῶν ὁποίων καὶ συνεδείπνησεν. Εὐθὺς ἦλθεν εἰς ἐπίσκεψιν αὐτοῦ ὁ Ἐπιτετραμμένος τῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας κ. Ἡλίας Λυμπερόπουλος μετὰ τοῦ ὑπαλλήλου αὐτῆς κ. Κωνστ. Κανάκη, τοῦ Σεβασμιωτάτου ἀνταποδώσαντος τὴν ἐπίσκεψιν τὴν πρωΐαν τῆς ἐπομένης εἰς τὴν Πρεσβείαν, κατ' ἐπανάληψιν δὲ εἰς τὰς ἀκολουθοῦσας ἡμέρας μετὰ τῶν ὑπαλλήλων τῆς Πρεσβείας καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν ἐπικοινωνήσαντος.

★

Τὴν Παρασκευὴν, 6ην Μαρτίου, περὶ ὥραν 11 π.μ. ὁ Σεβ. Κίτρους ἐπισκέφθη εἰς τὸ Μητροπολιτικὸν Οἶκμα τὸν Προκαθήμενον τῆς Ἐκκλησίας Τσεχοσλοβακίας Μακ. Μητροπολίτην Πράγας κ. Δωρόθεον, μετὰ τοῦ ὁποίου ἔσχεν ἐγκάρδιον συνομιλίαν. Ὁ Μακαριώτατος ἐξέφρασε τὴν χαρὰν του διὰ τὴν πρώτην ταύτην ἐπίσκεψιν Ἱεράρχου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Ἐκκλησίαν Τσεχοσλοβακίας, χαρακτηρίσας τὸ γεγονός

ὡς σταθμὸν εἰς τὰς σχέσεις τῶν δύο ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν. Ἀναφερόμενος δὲ εἰς γενικώτερα καὶ εἰδικὰ ἐκκλησιαστικὰ θέματα, ἐξεδήλωσε τὴν ἐπιθυμίαν διὰ στενωτέραν μετὰ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπικοινωνίαν καὶ συνεργασίαν. Σημειωτέον, ὅτι οὗτος εἶναι ἐκ τῶν πρώτων, οἵτινες δὲν ἐπεδοκίμασαν τὴν ἴδρυσιν τῆς Μακεδονικῆς Ἐκκλησίας ἐν Σκοπτίοις.

Ὡς πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν Τσεχοσλοβακίας, εἶναι καὶ αὕτη μικρὰ — ἢ μικροτέρα — Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, ἀριθμοῦσα μόλις 300 χιλιάδας πιστῶν, ὅσους ἀφῆκεν ἡ μετὰ βιαιότητος ἀσκουμένη προσηλυτιστικὴ δρᾶσις τῶν Οὐνιτῶν. Περιλαμβάνει, ἐκτὸς τῆς Μητροπόλεως Πράγας, τρεῖς Ἐπισκοπὰς, τὴν τοῦ Ὁλομούκ—Μπρνό, τοῦ Πρέσοβ καὶ τοῦ Μιχαλόβτσε, με ἐν συνόλῳ 160 ἐνορίας καὶ 120 περίπου ἱερεῖς. Διατηρεῖ Ὁρθόδοξον Θεολογικὴν Σχολὴν εἰς Πρέσοβ, εἰς ἀπόστασιν 800 χλμ. ἀπὸ τῆς Πράγας, εἰς τὴν ὁποίαν φοιτοῦν περὶ τοὺς 30 σπουδασταί, ἐκδίδει δὲ τρία περιοδικά: «Ἡ φωνὴ τῆς Ὁρθοδοξίας» εἰς τὴν τσεχικὴν γλῶσσαν, «Ἡ κληρονομία τῶν Ἁγίων Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου» εἰς τὴν σλοβακικὴν καὶ οὐκρανικὴν, «Θεολογικὴ Ἐπιθεώρησις» εἰς τὴν τσεχικὴν καὶ σλοβακικὴν. Ὁ Μακαριώτατος Μητροπολίτης κ. Δωρόθεος, ἱκανὸς καὶ συνετὸς Πρωθιεράρχης, καταβάλλει μετὰ τῶν συνεργατῶν αὐτοῦ πᾶσαν προσπάθειαν διὰ τὴν ἐν γένει πρόοδον τῆς Ἐκκλησίας του.

Τὴν μεσημβρίαν τῆς ὡς ἄνω ἡμέρας ὁ Μακαριώτατος παρέθεσεν ἐπίσημον γεῦμα πρὸς τιμὴν τοῦ Σεβ. Κίτρους εἰς τὸ πολυτελὲς ἐστιατόριον «Ρωσία», εἰς τὸ ὁποῖον παρεκάθησαν ὁ Ἐπιτετραμμένος τῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας κ. Ἡλίας Λυμπερόπουλος, ὁ Σύμβουλος αὐτῆς κ. Ἄντ. Ταρνανῆς καὶ οἱ προϊστάμενοι διαφόρων ἐν τῇ Μητροπόλει ὑπηρεσιῶν. Κατὰ τὸ γεῦμα ἐδόθη νέα εὐκαιρία εἰς τὸν Μακαριώτατον, ὅπως ἐκφράσῃ τὴν βαθεῖαν αὐτοῦ ἱκανοποίησιν διὰ τὴν γενομένην ἐπίσκεψιν, ἢ ὁποῖα, ὡς εἶπεν, οὐσιαστικῶς ἐνισχύει τὴν Ἐκκλησίαν του, συνεζητήθη δὲ ἡ δυνατότης ἀνταλλαγῆς σπουδαστῶν ἐκατέρωθεν διὰ τὴν δημιουργίαν προϋποθέσεων πρὸς πληρεστέραν ἀλληλογνωριμίαν.

Τὴν Κυριακὴν, 8ην Μαρτίου, ὁ Σεβ. Κίτρους συνελιτούργησε μετὰ τοῦ Μακ. Μητροπολίτου κ. Δωροθέου εἰς τὸν ἐν Πράγῃ Καθεδρικὸν Ναὸν τῶν Ἁγίων Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου, ἀφοῦ ἀφ' ἐσπέρας εἶχε χοροστατήσῃ εἰς τὸν αὐτὸν ἱερὸν Ναὸν κατὰ τὸν Μ. Ἐσπερινὸν καὶ τὸν Ὁρθρον, τελεσθέντα εἰς τὴν σλοβακικὴν, τοῦ Μακαριωτάτου συμπροσευχομένου ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ Βήματος.

Ἡ θεία Λειτουργία ἐτελέσθη εἰς τὴν τσεχικὴν, ἐψαλε δὲ ὠραιότατα πολυμελὴς χορὸς. Ὁ Ναὸς ἦτο πλήρης πιστῶν, ἐν οἷς καὶ πάντα τὰ μέλη τῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας μετὰ τῶν οἰκογενειῶν των. Εἰς τὸ τέλος τῆς θείας Λειτουργίας ὁ Μακαριώτατος, προσφωνήσας, ἐξέφρασε καὶ πάλιν τὴν χαρὰν του διὰ τὴν ἐπίσκεψιν, χαρακτηρίσας ταύτην ὡς σημαντικὸν γεγονός διὰ τὴν Ἐκκλησίαν του, ἢ ὁποῖα πολλαπλῶς ἐνισχύεται ἐξ αὐτῆς εἰς τὴν προσπάθειάν της. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κίτρους, ἀνταπαντήσας, ηὐχαρίστησε καί, ἀναφερθεὶς εἰς τὸ ἔργον τῶν δύο ἀδελφῶν Ἑλλήνων ἱεραπο-

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Νέος Κανονισμός.

«Ο υπό τῆς Ἱεραῆς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ψηφισθεὶς ὑπ' ἀρ. Π Κανονισμὸς (περὶ διασφράσεως τῶν θέσεων τῶν ἐκ τῆς Ἱεραῆς Συνόδου ἐξαρτωμένων Ὑπηρεσιῶν Ἀποστολικῆς Διακονίας καὶ ΟΔΔΕΠ) ἀποτελεῖ νέον σημαντικὸν βῆμα πρὸς τακτοποίησιν τοῦ προσωπικοῦ τῶν δύο τούτων ζωτικῶν ἐκκλησιαστικῶν ὁργανισμῶν, τῶν ὁποίων ὁ μὲν πρῶτος ἀφορᾷ εἰς τὴν ὁργάνωσιν τῶν πνευματικῶν δυνάμεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὁ δὲ δευτέρως ἐπιδιώκει τὴν ἀξιοποίησιν τῆς ὕλικῆς περιορισίας αὐτῆς καὶ τῶν ἐξ αὐτῆς δημιουργουμένων τεραστίων δυνατοτήτων.

«Ὅσον ἀφορᾷ εἰδικώτερον εἰς τὴν Ἀποστολικὴν Διακονίαν, διὰ τοῦ νέου Κανονισμοῦ θὰ ἐπιτευχθῆ ἢ ἀπελευθέρωσις αὐτῆς ἐκ χρονίζουσῶν ἀπὸ δεκαετιῶν ἐκκρεμοτήτων, θὰ καταστήθῃ δυνατὴ ἢ διευρύνσις καὶ ἐπέκτασις τοῦ ἔργου τῆς εἰς προγραμματισθέντας ἤδη ζωτικὸς τομεῖς, οἷτινες κατὰ τὸ παρελθόν, λόγῳ μὴ ἐπαρκοῦς ὁργανωτικοῦ ἐξοπλισμοῦ, εἶχεν παραμεληθῆ, καὶ θὰ πραγματοποιηθῆ ἢ καθ'

ἐνιαῖον τρόπον σύνομος τακτοποίησις τῶν ὑπαλλήλων αὐτῆς, οἷτινες μέχρι τοῦδε οὐδόλως εἶχον αἴσθημα ἀσφαλείας, διότι εὐρίσκοντο ἐν μετεώρῳ καταστάσει καὶ ἐν τῷ λαβυρίνθῳ ἀναριθμητῶν ἐπὶ μέρους περιπτώσεων, δημιουργηθεισῶν κατὰ καιροὺς διὰ προσλήψεων προσωπικοῦ, γινόμενων εἰκῆ καὶ ὡς ἔτυχε καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀριθμοῦ τῶν προβλεπομένων διὰ τὰς ὑπηρεσίας τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ὁργανικῶν θέσεων.

Σημαντικώταται ἐπαφαί.

Τὸ εἰς ἄλλην στήλην τοῦ παρόντος τεύχους τῆς «Ἐκκλησίας» δημοσιευόμενον ἐκτενὲς Χρονικὸν τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κίτρους κ. Βαρνάβα, ὡς ἐκπροσώπου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, εἰς τὰς ὁμοδόξους Ἐκκλησίας τῆς Πολωνίας καὶ Τσεχοσλοβακίας ἀποδεικνύει πόσον καρποφόρον ὑπῆρξε τὸ ταξίδιον τοῦ διακεκριμένου Ἑλλήνου Ἱεράρχου εἰς τὰς χώρας, αἷτινες φωτίζονται μέχρι σήμερον ὑπὸ τοῦ φωτός, ἅπερ μετελαμπαδέυθη εἰς αὐτὰς διὰ τοῦ ἔργου τῶν Ἑλλήνων ἱεραποστόλων ἁγίων Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου.

στόλων Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου, ἐσημείωσεν, ὅτι ἡ ἐξ Ἑλλάδος προσφορά δὲν ἔπαυσε νὰ συνεχίζεται εἰς ἐνδιαφέρον καὶ συμπάρασταν. Εἰς τὸ τέλος, ὅλον τὸ ἐκκλησίασμα μὲ ἐκδηλον συγκίνησιν καὶ χαρὰν ἠσπασθη τὴν χεῖρα τοῦ Σεβ. Κίτρου καὶ ἠυχάριστησεν.

Ἐν συνεχείᾳ, καὶ ἐνῶ εἰς τὸν ὡς ἄνω ἱερὸν ναὸν θὰ ἐτελεῖτο β' θεία Λειτουργία εἰς τὴν σλαβονικὴν, ὁ Μακαριώτατος μετὰ τοῦ Σεβ. Κίτρου μετέβησαν εἰς τὸ Νεκροταφεῖον, εἰς τοῦ ὁποίου τὸν Ὁρθόδοξον Ναὸν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου ἐτελεῖτο ἡ θεία Λειτουργία εἰς τὴν σλαβονικὴν, ἔνθα καὶ ἐπανελήφθη ἡ παρουσίασις πρὸς τὸ ἐκκλησίασμα καὶ ἀνάλογοι προσφωνήσεις καὶ ἀντιφωνήσεις.

Τὴν μεσημβρίαν ὁ Ἐπιτετραμμένος τῆς Ἑλλάδος κ. Ἡλίας Λυμπερόπουλος παρέθεσεν ἐπίσημον γεῦμα εἰς τὸ ὠραιότατον ἐστιατόριον «Πράγα», ἐν ἀτμοσφαιρᾷ ἐγκαρδιότητος.

Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐν Πράγᾳ παραμονῆς του (5-10 Μαρτίου) ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κίτρους, ἐπεσκέφθη τὴν ὑπὸ τὸν Ὁρθόδοξον Καθεδρικὸν Ναὸν τοῦ Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου κρύπτῃν, ἡ ὁποία συνδέεται μὲ τὸν ἀγῶνα κατὰ τῶν χιτλικῶν, σκηνὰς τοῦ ὁποίου ἀναπαριστοῦν ἐπιδεικνυόμενα αὐτόθι φωτεινὰ εἰκόνες· τὸν μικρὸν, ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἁγίου Νικολάου τιμώμενον, ὑπόγειον Ναὸν τῶν Ὁρθόδοξων καὶ πολλὰ ἀξιόλογα ἰδρύματα καὶ μουσεῖα, ὡς καὶ ἕτερα ἀξιοθέατα.

Τὴν μεσημβρίαν τῆς Τρίτης, 10ης Μαρτίου, ὁ Σεβ. Κίτρους, συγγευματίσας μετὰ τοῦ Μακ. Μητροπολίτου

κ. Δωροθέου, ἔσχε μετ' αὐτοῦ ἐγκάρδιον ἀποχαιρετιστήριον συνομιλίαν. Ὁ Μακαριώτατος, ἐξάρας καὶ πάλιν τὴν σημασίαν τῆς γενομένης ἐπισκέψεως διὰ τὴν Ἐκκλησίαν του, τὴν ὁποίαν ἐχαρακτήρισεν ὡς μικρὰν νησίδα ἐντὸς τοῦ ὠκεανοῦ τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν καὶ Οὐνιτῶν, παρεκάλεισεν, ὅπως ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, ἀπὸ τῆς ὁποίας προήρχετο ὁ Κύριλλος καὶ Μεθόδιος, συνεχίση νὰ προσβλέπη μὲ ἐνδιαφέρον καὶ ἀγάπην πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Τσεχοσλοβακίας.

Ἐκ τοῦ Μητροπολιτικοῦ Οἰκήματος ὁ Σεβ. Κίτρους ἦλθε, περὶ τὴν 5ην μ.μ., τιμητικῶς προπεμφθεὶς ὡς καὶ κατὰ τὴν ἀφίξιν αὐτοῦ, εἰς τὸ ἀεροδρόμιον, ὅπθεν ἀνεχώρησε μετὰ τρίωρον καθυστέρησιν, ἔνεκα τεχνικῶν λόγων, ἐπιστρέψας κατόπιν πτήσεως 2½ ὡρῶν εἰς Ἀθήνας.

★

Κατακλείοντες τὴν ὡς ἄνω χρονολογικὴν περιγραφὴν τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κίτρου κ. Βαρνάβα εἰς τὰς δύο Ὁρθόδοξους Ἐκκλησίας, τῆς Πολωνίας καὶ τῆς Τσεχοσλοβακίας, μικρὰς μὲν, ὡς προσηλώθη, εἰς ἀριθμὸν πιστῶν, μεγάλας ὅμως εἰς ἀγῶνας πρὸς ἐπιβίωσιν, δυνάμεθα βασιμῶς νὰ εἴπωμεν, ὅτι τοιαῦται ἐπισκέψεις, πρὸς τῇ ἐνισχύσει τῶν μεταξύ τῆς ἡμετέρας καὶ τῶν ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν ὑφισταμένων δεσμῶν ἐν Κυρίῳ ἀγάπης, παρέχουν εἰς ἐκείνας μὲν ἰκανὴν ἠθικὴν τόνωσιν διὰ τὴν «ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ» ἀδιάλειπτον μαρτυρίαν τῆς ὀρθοδόξου αὐτῶν πίστεως, εἰς ἡμᾶς δὲ χρήσιμον πνευματικὴν καὶ ἐκκλησιαστικὴν ἐμπειρίαν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἱερά Σύνοδος

Ἐκ τοῦ γραφείου τῆς Δ. Ἱ. Συνόδου ἐξεδόθησαν τὰ ἑξῆς ἀνακοινωθέντα:

— 17.6.1970. Ἡ Ἱερά Σύνοδος ἐπαναλαβούσα σήμερον τὰς ἐργασίας αὐτῆς, ἤκουσεν ἀνακοινώσεων τοῦ Μακαριωτάτου Προέδρου ἐπὶ ἐνεργειῶν αὐτοῦ γενομένων κατὰ τὸ διάστημα τῶν διακοπῶν τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς.

Καθ' ἃ συνάγεται ἐκ τοῦ Χρονικοῦ τούτου, ἡ ἀκτινοβολία παρουσίας τοῦ ἁγίου Κίτρου, ὅστις καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν τόσον ἐπιτυχῶς ἐξεπροσώπησε τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος εἰς διαφόρους ἀποστολὰς εἰς ὁμοδόξους Ἐκκλησίας καὶ Χώρας, ἐκόμισεν ἐλπιδοφόρον μῆνυμα δυνάμεως καὶ αἰσιοδοξίας εἰς παλαιούσας κατὰ τῆς πλημμυρίδος τῶν ἑτεροδόξων καὶ τῶν ἄλλων γνωστῶν δυσχερειῶν ἀδελφὰς Ἐκκλησίας, ἐθέρημανε τὸν ζῆλον τῶν σπουδαστῶν τῶν ἐν ταῖς χώραις ταύταις λειτουργουσῶν Θεολογικῶν Ἀκαδημιῶν καὶ Ἱερατικῶν Σχολῶν, ἐνίσχυσε τοὺς δεσμούς, οἵτινες συνδέουν τὰς Ἐκκλησίας ταύτας μετὰ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ συνετέλεσεν εἰς τὸ νὰ ἀναζωπωρωθῇ καὶ ὑπεκκαυθῇ ὁ πόθος πρὸς ἐπιπεραιτέρω σύσφιγξιν τῶν δεσμῶν τούτων διὰ στενωτέρας ἐπικοινωνίας καὶ ἀλληλογνωριμίας καὶ διὰ πνευματικῶν ἀνταλλαγῶν.

Ἐῖθε ὅπως ὁ διακαῆς οὗτος πόθος γίνῃ τάχιστα ζῶσα πραγματικότητα.

«Συμπάσχει πάντα τὰ μέλη».

Ὁ ὑπὸ τῆς Ἱεράς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν ὀργανωθεὶς ἔρανος, διὰ τοῦ ὁποῦ συνκεντρώθησαν πλέον τῶν τεσσαράκοντα χιλιάδων κλινοσκεπάσματα, ἅτινα, καταλλήλως συσκευασθέντα, ὁμοῦ μετὰ ὑπετριάνκοντα χιλιάδας (31.679 διὰ τὴν ἀκριβείαν) τεμαχίων ρουχισμοῦ, εὐρισκομένου εἰς ἀρίστην κατάστασιν, ἐστάλησαν πρὸς τὸ Πατριαρχεῖον Ρουμανίας διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῶν ὑπὸ τῶν πλημμυρῶν πληγέντων καὶ δεινῶς δοκιμασθέντων ὁμοδόξων ἀδελφῶν τῆς Ρουμανίας, ἀνάγει τὴν σκέψιν ἡμῶν εἰς τοὺς πρώτους χριστιανικοὺς χρόνους, κατὰ τοὺς ὁποίους αἱ ἐπὶ μέρους Ἐκκλησίαι ἐνίσχουν ἀλλήλας διὰ τῶν περιφημῶν «λογιῶν» (Ρωμ. ε', 26. Β' Κορ. η', 4, 7-14. θ', 1-2).

Ἡ ὀργάνωσις καὶ ἐπιτυχία τοῦ ἐράνου τούτου ἀποδεικνύει, ὅτι καὶ σήμερον ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἀφ' ἐνός διαθέτει ἀξιόλογον δυναμικὸν ἐθελοντῶν, δυνάμενον νὰ ἀξιοποιηθῇ εἰς τὴν ὀργάνωσιν θαυμαστῶν ἔργων Χριστιανικῆς ἀγάπης καὶ διακονίας, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἀριθμεῖ εἰς τὰς τάξεις αὐτῆς πλῆθος πιστῶν, οἵτινες καταλλήλως καθοδηγούμενοι, δύναται νὰ ἐπαναλαμβάνουν μετὰ τοῦ Ἀπ. Παύλου τὸ «Ἐἴτε πάσχει ἐν μέλος, συμπάσχει πάντα τὰ μέλη...» (Α' Κορ. ιβ', 26) ἢ τὸ «Τίς ἀσθενεῖ καὶ οὐκ ἀσθενᾷ;» (Β' Κορ. ια', 29).

— 18.6.1970. Ὁμοφώνως μὴ γενομένης ἀποδεκτῆς τῆς παραιτήσεως τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Σερβίων καὶ Κοζάνης κ. Διουσιου ἐπαναλαμβάνει οὗτος ἀπὸ τῆς αὔρου Παρασκευῆς τὰ Συνοδικὰ του καθήκοντα.

Συνεχίσθη ἡ συζήτησις ἐπὶ τῶν ἄρθρων τοῦ Νόμου περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων καὶ ἐνεκρίθησαν αἱ ἀποφάσεις τῆς ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων Μονίμου Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἀπεφασίσθη, ὅπως κατὰ τὸ φθινόπωρον ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος συνουδούμενος καὶ ὑπὸ ἐτέρων Ἱεραρχῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλ-

Λαμπρά ἐργασία.

Ἡ ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου ἐγκαινιασθεῖσα Ἐκθεσις ἔργων τῶν σπουδαστῶν τοῦ Ἐργαστηρίου Συντηρήσεως καὶ Ἀντιγραφῆς τῆς Σχολῆς Διακοσμητικῶν Τεχνῶν τοῦ («Ἀθηναῖκου Τεχνολογικοῦ Ὁμίλου») (Δοξιάδη) ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τοὺς ἐπισκέπτας αὐτῆς νὰ ἐκτιμῆσουν τὴν ἐν τῇ Σχολῇ ταύτῃ συντελουμένην λαμπρὰν ἐργασίαν.

Ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος Ἐκθεσις καθιστᾷ προφανές, ὅτι ἐκ τῆς μνημονευθείσης Σχολῆς ἐξέρχονται πρὸς τοὺς ἄλλοις, ἔνθεν μὲν ἐμπειροὶ τεχνίται, οἵτινες εὐσυνειδήτως ἐργάζονται διὰ τὴν συντήρησιν ἢ ἀποκατάστασιν τῶν εἰκόνων τῶν παλαιῶν βυζαντινῶν ναῶν τῆς πατρίδος μας, ἐτέρωθεν δὲ καλῶς κατηρτισμένοι καλλιτέχναι, οἵτινες διὰ τῆς δημιουργίας νέων εἰκόνων συνεχίζουσιν μὲ εὐλάβειαν τὴν ἔνδοξον βυζαντινὴν εἰκονογραφικὴν μας παράδοσιν.

Προγράμματα προσβάλλοντα τὸ αἶσθημα τῆς αἰδοῦς.

Μετὰ λύπης παρατηροῦμεν, ὅτι ἀμφότεροι οἱ σταθμοὶ τῆς ἑλληνικῆς τηλεοράσεως παρουσιάζουσιν ἐνίοτε προγράμματα, οὐ μόνον στερούμενα πνευματικότητος, ἀλλὰ καὶ προσβάλλοντα τὸ αἶσθημα τῆς αἰδοῦς, κατὰ τὸν ὅλον ὄλον ἀπάγοντα εἰς τὰ ἰδεώδη τῆς ἑλληνορθοδόξου παραδόσεως Ἐστω ὡς παράδειγμα πρόσφατος συνέντευξις τακτικοῦ συνεργάτου ἐνός ἐκ τῶν σταθμῶν τούτων μετὰ γνωστῆς ἑλληνίδος ἠθοποιῶς, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας ἐκεῖνος ἀυστολῶς ἐκολάκευεν αὐτὴν κατὰ τρόπον, ὁ ὁποῖος εἶναι ἀπαράδεκτος διὰ σταθμὸν ἀνήγοντα εἰς τὸ Κράτος.

Εἶναι ἐπὶ τέλους καιρὸς νὰ ἀντιληφθοῦν τινὲς ἐκ τῶν ὑπευθύνων τῶν ραδιοφωνικῶν καὶ τηλεοπτικῶν ἐκπομπῶν, ὅτι πρέπει νὰ προσφέρουν εἰς τὸν ἑλληνικὸν λαὸν ὑγιᾶ πνευματικὴν τροφὴν καὶ οὐχὶ προγράμματα μεταδίδοντα τὴν σήψιν, τὴν φθορὰν καὶ τὸ πνευματικὸν δηλητήριον. Πρὸς τοῦτο καλοῦμεν καὶ ἀπὸ τῆς θέσεως ταύτης τὰς ἀρμοδίας ἀρχὰς νὰ λάβουν τὰ δέοντα μέτρα. Ἀκόμη καὶ αὐστηραὶ κυρώσεις θὰ ἔπρεπε νὰ ἐπιβληθοῦν, ἵνα καταστήθῃ συνειδητὴ ἡ μεγάλη εὐθύνη, τὴν ὁποίαν ἔχουν οἱ ἐπιμελούμενοι τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἐκπομπῶν.

λάδος επισκεφθῆ τὰ πρεσβυγενῆ Πατριαρχεῖα Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας, Ἱεροσολύμων ὡς καὶ τὴν Ἱερὰν Μονὴν τοῦ Θεοβαδίστου Ὁρους Σινᾶ, ἐν συνεχείᾳ δὲ ἐπισκεφθῆ ὡσαύτως τῆς Ἐκκλησίαν τῆς Ἀβησσυνίας.

— 19.6.1970. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος κατὰ τὴν σημερινὴν αὐτῆς συνεδρίαν συνέχισε τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν διατάξεων τοῦ Σχεδίου Νόμου «περὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων καὶ τῆς πρὸ αὐτῶν διαδικασίας».

Ὡσαύτως ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἀπεφάσισεν ὅπως ἀπὸ 1-7 Ἰουλίου ἐ.ἔ. λάβῃ χώραν ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν αὐτῆς Ἐπιμορφωτικὴ Σύναξις τῶν ὑπαλλήλων τῶν Μητροπολιτικῶν Γραφείων πρὸς μετεκπαίδευσιν αὐτῶν ἐπὶ θεμάτων ἀμέσως σχετιζομένων πρὸς τὸ ἀντικείμενον τῆς ὑπηρεσίας των ὑπὸ τὸ φῶς τῶν κειμένων νομοθετικῶν διατάξεων.

— 22.6.1970. 1. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος κατὰ τὴν σημερινὴν αὐτῆς συνεδρίαν, ἐξέλεξε παμψηφεί τὸν Πανσο. Ἀρχιμανδρίτην Χρυσόστομον Βουλτσον, Ἱεροκήρυκα τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, Βοηθὸν Ἐπίσκοπον τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ἰωαννίνων ὑπὸ τὸν ψιλὸν τίτλον τῆς πάλαι ποτὲ διαλαμψάσης Ἐπισκοπῆς Δωδώνης, τελέσασα καὶ τὸ Μήνυμα αὐτοῦ.

2. Ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ρουμανίας κ. Ἰουστινιανὸς διὰ θερμοῦ τηλεγραφήματος αὐτοῦ ἐξέφρασε τὴν βαθυντάτην εὐγνωμοσύνην τῆς ρουμανικῆς Ἐκκλησίας διὰ τὴν ἀμεσον συμπαράστασιν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὸ ἐκ πλημμυρῶν δοκιμασθὲν ποιμνιον αὐτοῦ.

3. Κατ' ἀπόφασιν τῆς Ἱ. Συνόδου συγκαλεῖται διὰ τὸ ἐσπέρας τῆς αὐρίου Τρίτης ἔκτακτος σύσκεψις τῶν μελῶν αὐτῆς μετὰ τῶν μελῶν τῶν Μονίμων Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν α) ὑποθέσεων Ἐξωτερικοῦ, β) Θ. Λατρείας, γ) Νεότητος καὶ δ) Διοργανώσεως Ποιμαντικῶν ἔργου μὲ θέμα συζητήσεως: «Ἡ μελέτη τῶν ἐκ τῆς ἀλματώδους ἀυξήσεως τοῦ τουριστικοῦ ρεύματος ἀπορροουσῶν ποιμαντικῶν ὑποχρεώσεων τῆς Ἐκκλησίας».

4. Ἡ Ἱ. Σύνοδος ἐπεξεργασθεῖσα τὸ Σχέδιον Κανονισμοῦ «περὶ ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας τῆς Ἐπαρχιακῆς Γενικῆς Συνελεύσεως» ἐνέκρινε τὴν δημοσίευσιν αὐτοῦ.

Ἐκκλησιαστικὸν Συνοδικὸν Δικαστήριον

Τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Συνοδικὸν Δικαστήριον, συνεδρίασαν ἐν τοῖς Γραφείοις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου (ὁδὸς Ἰωάνν. Γενναδίου 14) τὴν 13, 14, 15 καὶ 19 Μαΐου ἐ.ἔ. ἐξέδωκε τὰς κάτωθι ἀποφάσεις:

1) Εἰς τὸν Ἱερέα Νικόλαον Οἰκονομάκην τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πολυανῆς καὶ Κίρκισιου ἐπέβαλε τὴν ποινὴν τῆς ἐξαμήνου ἀργίας μετὰ στερήσεως τῶν ἀποδοχῶν αὐτοῦ.

2) Εἰς τὸν ἱερονόμαχον Εὐδόκιμον Μοναστηρῆν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κορινθίας ἐπέβαλε τὴν ποινὴν τῆς ἀργίας 20 ἐτῶν μετὰ ἰσοχρόνου περιορισμοῦ εἰς Ἱ. Μονὴν Σπηλιᾶς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλιώτιδος καὶ στερήσεως τῶν ἀποδοχῶν αὐτοῦ.

3) Εἰς τὸν Ἱερέα Συμεὼν Νιωτάκην τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν ἐπέβαλε τὴν ποινὴν ἀργίας ἐνὸς καὶ ἡμίσεως ἔτους μετὰ στερήσεως τῶν ἀποδοχῶν αὐτοῦ.

4) Εἰς τὸν ἀρχιμανδρίτην Προκόπιον Μαμαλέλλην τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ὑδρας ἐπέβαλε τὴν ποινὴν ἀργίας ἐνὸς ἔτους μετὰ στερήσεως τῶν ἀποδοχῶν καὶ περιορισμοῦ εἰς Ἱ. Μονὴν Ὑψηλοῦ τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Μυτιλήνης.

5) Εἰς τὸν Ἱερέα Παναγιώτην Πασταλῆν ἢ Πασαλῆν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος ἐπέβαλε τὴν ποινὴν τῆς καθαιρέσεως καὶ ἐπαναγωγῆς εἰς τὴν τάξιν λαϊκῶν.

6) Εἰς τὸν Ἱερέα Γεώργιον Σταμέλλον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δράμας ἐπέβαλε τὴν ποινὴν τῆς ἀργίας ἐνὸς ἔτους μετὰ στερήσεως τῶν ἀποδοχῶν αὐτοῦ.

7) Εἰς τὸν Ἱερέα Ἀλέξανδρον Ὁρφανίδην τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἐδέσσης καὶ Πέλλης ἐπέβαλε τὴν ποινὴν τῆς ἀργίας πέντε (5) μηνῶν μετὰ στερήσεως τῶν ἀποδοχῶν αὐτοῦ.

8) Εἰς τὸν ἀρχιμ. Θεοδόσιον Συγκριμῆν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος ἐπέβαλε τὴν ποινὴν τῆς καθαιρέσεως καὶ ἐπαναγωγῆς εἰς τὴν τάξιν λαϊκῶν.

9) Εἰς τὸν ἀρχιμανδρίτην Χριστοφόρον Κύτταρην, ἱεροκήρυκα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας ἐπέβαλε τὴν ποινὴν τῆς ἀργίας δώδεκα (12) ἐτῶν μετὰ στερήσεως τῆς ἀδείας κηρύγματος τοῦ θείου Λόγου καὶ ἐγκαταβίωσης εἰς Ἱ. Μονὴν Ἀγίου Νικάνορος τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Γρεβενῶν.

10) Εἰς τὸν ἱερονόμαχον Ἀνθιμον Ἐλευθερίου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Μυτιλήνης ἐπέβαλε τὴν ποινὴν τῆς καθαιρέσεως καὶ ἐπαγωγῆς εἰς τὴν τάξιν λαϊκῶν.

Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερόνυμος κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 8ης μέχρι 21ης Ἰουνίου ἐ. ἔτους:

Ἐτέλεσε τὴν Κυριακὴν τῆς Πεντηκοστῆς, 14ην Ἰουνίου, τὴν Θ. Λειτουργίαν καὶ τὸν Ἐσπερινὸν εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν τῶν Ἀθηνῶν.

— Τὴν Δευτέραν 15ην Ἰουνίου, ἑορτὴν τοῦ Ἀγίου Πνεύματος, ἐλειτοῦργησεν εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱ. Ναὸν Ἀγίας Τριάδος Ἀμπελοκήπων.

Παρηκολούθησε τὴν θείαν λειτουργίαν τὴν Παρασκευὴν 12ην Ἰουνίου ἐν τῷ Καθολικῷ τῆς Ἱ. Μονῆς Πετράκη, τελεσθεῖσα χάριν τῶν φοιτητῶν ἐπὶ τῇ λήξει τῶν μαθημάτων, καὶ ὠμίλησε πρὸς αὐτοὺς καταλλήλως.

Ἐτέλεσε Ἀγιασμόν τὴν 10ην Ἰουνίου, κατὰ τὴν τελετὴν τῶν ἐγκαινίων τοῦ νέου κτιρίου τῶν Ταχυδρομικῶν Ταμιευτηρίων.

Προήδρευσε τὴν 10ην Ἰουνίου τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Κληροδοτήματος Μελισσοῦργοῦ.

— Τὴν 11ην Ἰουνίου τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Τ.Α.Κ.Ε.

— Τὴν 16ην Ἰουνίου τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Ἀσύλου Ἀγίου Ἀνδρέου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

— Τὴν 17ην, 18ην, 19ην καὶ 20ην Ἰουνίου τῶν συνεδριῶν τῆς Δ. Ἱ. Συνόδου.

Ὡμίλησε τὴν 17ην Ἰουνίου ἀπὸ τοῦ σταθμοῦ τηλεφίας τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων καὶ τὴν 18ην ἀπὸ τοῦ σταθμοῦ τοῦ Ε.Ι.Ρ. ἐπὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ κινήματος τῆς Ἀγάπης.

Συνειργάσθη τὴν 10ην Ἰουνίου μετὰ τοῦ πανσο. ἀρχιμανδρίτου κ. Μαξίμου Ψιλοπούλου.

— Τὴν 11ην Ἰουνίου μετὰ τοῦ ἐξοχωτάτου Ὑφυπουργοῦ ἐπὶ τῶν Θρησκευμάτων καὶ τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας κ. Νικήτα Σιώρη.

Παρέστη τὴν 14ην Ἰουνίου εἰς τὴν τελετὴν τῆς εἰς τὰς μαθητριάς ἀπονομῆς τῶν σημάτων τῆς Σχολῆς Διακονιστῶν—Ἀδελφῶν τοῦ Νοσοκομείου τοῦ Ν.Ι.Κ.Ε.

— Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐν Πεντέλῃ εἰς τὴν λιτανεῖαν τῆς εἰκόνος τῆς Ἀγίας Τριάδος τῆς Ἱ. Μονῆς Πεντέλης.

— Τὴν 19ην Ἰουνίου εἰς τὴν τελετὴν τῶν ἐγκαινίων τῆς «Μαρίας» Ζέας ἐν Πειραιεῖ.

— Τὴν 20ην Ἰουνίου εἰς τὴν ἐνώπιον τῆς Α.Ε. τοῦ Ἀντιβασιλέως στρατηγοῦ κ. Γ. Ζωϊτάκη τελετὴν τῆς διαβεβαίωσης τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Τρίκης καὶ Σταγῶν κ. Σεραφεῖμ.

Παρέθεσε γεῦμα τὴν 16ην Ἰουνίου ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ Πεντέλης εἰς τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς συντάκτας τοῦ Ἀθηναϊκοῦ Τύπου.

Ἐδέχθη τὴν 11ην Ἰουνίου τοὺς Σεβ. Μητροπολίτας Ν. Ζηλανδίας κ. Διονύσιον καὶ Χίου κ. Χρυσόστομον, τὸν κ. Ταγκαλάκην, τὸν κ. Κακούρη, τὸν καθηγητὴν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Ἀθανά-

σιον Χαστούπην, τὸν νομάρχην Ἀττικῆς κ. Γ. Δημακόπουλον, τὴν κ. Μαρίαν Τρ. Κώστιτς, τὴν πρεσβυτέραν Φωτεινὴν Κάτια καὶ τὸν πανοσ. ἀρχιμανδρίτην κ. Νήφωνα Θωμαδάκην.

— Τὴν 12ην Ἰουνίου τὸν Πρεσβυτὴν τῆς Ρουμανίας.

— Τὴν 15ην Ἰουνίου εὐχὰς ἐπὶ τοῖς ὀνομασθητοῖς αὐτοῦ.

— Τὴν 16ην Ἰουνίου τὸν κ. Williams τοῦ Π.Σ. Ἐκκλησιῶν.

Ἐβράπτισε τὴν 11ην Ἰουνίου τὸ τέκνον τοῦ ἀρχιτέκτονος κ. Ἀξιῶτη εἰς τὸν Ἱ. Ναὸν Ἁγίου Βασιλείου Πολυγώνου.

Ἐπεσκέφθη τὴν 11ην Ἰουνίου τὴν Σχολὴν Διακομητικῶν Τεχνῶν τοῦ «Ἀθηναϊκοῦ Τεχνολογικοῦ Ὁμίλου».

— Τὴν 17ην Ἰουνίου τὸ ἀγρόκτημα τοῦ κληροδοτήματος Μελισσοῦργου εἰς Λαγονήσι.

Ἱερὰ Μητρόπολις Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως

Τὴν Κυριακὴν 7 Ἰουνίου ἐγένετο εἰς Δημητσάναν, παρουσίᾳ τῶν ἀρχῶν καὶ πλήθους κόσμου, ἡ ἐνθρόνισις τοῦ νέου μητροπολίτου Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως κ. Θεοφίλου. Τὸν Σεβασμιώτατον, τὸν ὁποῖον ὑπεδέχθη ὁ Τοποτηρητὴς Μητροπολίτης Μαντινείας καὶ Κυνουρίας κ. Θεόκλητος, συνώδευον ἐκτὸς τῶν ἄλλων καὶ οἱ Σεβ. Μητροπολίται Σπάρτης κ. Κυπριανός, Ἀργολίδος κ. Χρυσόστομος καὶ Ἠλείας κ. Ἀθανάσιος.

Ἱερὰ Μητρόπολις Δημητριάδος

Τὴν 4ην Ἰουνίου ἐθεμελιώθη εἰς Βόλον ἴδρυμα διὰ τὴν περίθαλψιν παρηλίκων, οἱ ὁποῖοι πάσχουν ἀπὸ ἀνίατα νοσήματα. Τοῦτο θὰ ὀνομασθῇ «Βαρβέριος Ἐκκλησιαστικὴ Στέγη, Ὁ Καλὸς Σαμαρείτης». Ἀνεγείρεται δέ, μερίμνη τῆς Μητροπόλεως, διὰ δωρεὰς τοῦ ἐκ Μηλεῶν ὁμογενοῦς κ. Ἰωάννου Βαρβέρι εἰς τὸν χῶρον παραπλευρῶς τοῦ ναυδρίου τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου τοῦ Νέου, ἐναντι τοῦ παραλιακοῦ πάρκου. Ἡ δαπάνη διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ ἰδρύματος προβλέπεται νὰ ἀνέλθῃ εἰς ἓν ἑκατομύριον δραχμῶν περίπου.

Ἱερὰ Μητρόπολις Πατρῶν

Με λαμπρότητα ἐγένετο τὴν 3 Ἰουνίου εἰς Ζήρειαν ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Πατρῶν κ. Κωνσταντίνου ἡ θεμελίωσις τοῦ νέου μεγαλοπρεποῦς βυζαντινοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Νικολάου. Ὁ παλαιὸς ναὸς κατεστράφη ὑπὸ τοῦ τοπικοῦ σεισμοῦ τὴν 4.1.1967 μαζί μὲ ὄλας τὰς οἰκίας τοῦ χωρίου.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Ἡ Α.Θ.Π. ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Ἀθηναγόρας ἀναρρώσας πλήρως ἐκ τῆς προσφάτου ἀσθενείας του ἐπέστρεψεν ἐξ Αὐστρίας εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν.

Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Θυατείρων

Τῆ 21η Μαΐου ἀνηγορεύθη διδάκτωρ τῆς Θεολογίας ὑπὸ τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Ἐδιμβούργου τῆς Σκωτίας, ὁμοῦ μετὰ τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ. Νικολάου καὶ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἀξώμης κ. Μεθοδίου, ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Θυατείρων καὶ Μ. Βρετανίας κ. Ἀθηναγόρας. Κατὰ τὴν γενομένην τελετὴν ὁ Σεβασμιώτατος ὠμίλησεν εἰς τὸν Πανεπιστημιακὸν Ναὸν Greyfriars ἐπὶ τοῦ θέματος «Τὸ Εὐαγγέλιον εἶναι πρόσωπον».

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΕΡΒΙΑΣ

— Τὴν 7ην Μαΐου ἐ.ἐ. ἐν τῷ Καθεδρικῷ Ναῷ Βελιγραδίου, χοροστατοῦντος τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Σερβίας κ. Γερμανοῦ καὶ τῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας Σερβίας καὶ τῆ συμμετοχῇ πλήθους Ἀρχιερέων καὶ πιστῶν, ἐτελέσθη ἐπιμνημόσυνοσ δέησις ἐπὶ τῆ 20ετηρίδι ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ ἀειμνήστου μακαριστοῦ Πατριάρχου Σερβίας Γαβριήλ († 7-5-1950).

Ὁ Πατριάρχης οὗτος, ἀκμάσας ἐν μέσῳ τῶν πλέον κρισίμων ἐτῶν τῆς Σερβίας κατὰ τὸν Β' παγκόσμιον πόλεμον, ἐπέδειξεν ἥρωικὴν ἐθνικὴν δράσιν καὶ διεφύλαξε τὸ Ποίμνιον του καὶ ἐν γένει τὸν λαὸν τῆς Σερβίας εἰς τὴν ὀρθόδοξον πίστιν. Ὁ Πατριάρχης Γαβριήλ μεταξὺ ἄλλων τὴν 10ην Μαΐου 1939

ἔθεσε τὸν θεμέλιον λίθον διὰ τὸν ἐν Βελιγραδίῳ Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Σάββα (βλέπε καὶ περιοδ. «Ἐκκλησία», τόμ. ΜΣΤ' 1969, τεύχος 28, σελ. 631).

ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ὁ καρδινάλιος Βίλλεμπρανς, πρόεδρος τῆς ἐπὶ τῆς Χριστιανικῆς ἐνότητος Γραμματείας τοῦ Βατικανοῦ, ἐγκαινιάζων ἐν Ρώμῃ τὸ «Διεθνὲς Κέντρον Ἰουδαϊκῶν καὶ Χριστιανικῶν Πληροφοριῶν», ἐξῆρε τὴν θεμελιώδη σπουδαιότητα τοῦ διαλόγου Ἰουδαίων καὶ Χριστιανῶν καὶ προσέθεσε τὰ ἑξῆς: «Ὁ ὀδυνηρὸς πόλεμος τῆς Μέσης Ἀνατολῆς καθιστᾷ ἄκρως λεπτήν καὶ δύσκολον τὴν ἐρμηνείαν τοῦ διαλόγου τούτου, τοῦ ὁποῖου οἱ σκοποὶ εἶναι καθαρῶς ἐκκλησιαστικοί, οὐδεμίαν σχέσιν ἔχοντες πρὸς τὴν πολιτικὴν».

— Ἐντολὴ τοῦ Πάπα Παύλου Στ' αὐξάνονται κατὰ 10% εἰς μισθοὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Βατικανοῦ.

— Ἡ κ. Μίλλερ, πρόεδρος τῆς διεθνούς ἐνώσεως διανοουμένων, ἐπέδωκεν εἰς τὸν Πάπαν Παῦλον Στ' 80 ἰδιοχείρους ἐπιστολάς τοῦ Λακορνταίρ. Τὰ πολυτίμα ταῦτα χειρόγραφα θὰ φυλαχθοῦν εἰς τὴν Βατικανὴν Βιβλιοθήκην.

— Μὲ θέμα «ὁ κόσμος εἶναι ἡ ἐνορία μου» ἡ ἐπὶ τοῦ κλήρου Ρωμαϊκῆς Συνόδου ὠργάνωσεν εἰς Μάλταν κατὰ τὸν παρελθόντα Μάιον συνέδριον ἐπὶ τῆς καλυτέρας διανομῆς τοῦ κλήρου ἀνά τὸν Χριστιανικὸν κόσμον. Σκοπὸς τοῦ Συνεδρίου ἦτο ἡ καλλιέργεια τοῦ ἱεραποστολικοῦ πνεύματος. Τὸ πνεῦμα τοῦτο, ὡς ἐδήλωσεν ὁ Πρόεδρος τῆς Συνόδου καρδινάλιος Ράιτ «ἐμπεριέχεται εἰς τὴν ἐννοίαν τῆς συλλογικότητος τῶν ἐπισκόπων. Οἱ ἱερεῖς τοῦ κόσμου ὀφείλου νὰ λάβουν συνείδησιν, ὅτι, ἂν καὶ ὑπηρετοῦν εἰς ὀρισμένην ἐκκλησιαστικὴν ἐπαρχίαν, ἀνήκουν εἰς τὴν Παγκόσμιον Ἐκκλησίαν καὶ ὁ κόσμος ὅλος εἶναι ἐνορία των».

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν Πάστωρ Μπλέκ ἀπηύθυνε νέαν ἔκκλησιν πρὸς τὰ ἀναμειγμένα εἰς τὸν βιετναμικὸν πόλεμον ἔθνη, ὅπως παύσουν τὸν παραφρονα τοῦτον πόλεμον. Τὴν ἔκκλησιν του ὁ πάστωρ Μπλέκ ἀνεκοίνωσε καὶ πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς βουδδιστικῆς θρησκείας τοῦ Βιετνάμ, δι' εὐχετηρίου μηνύματος ἐπὶ τῆ 2515ῃ ἐπετείῳ ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Βούδδα. Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς προσέθεσε, ὅτι τὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν ἐδήλωσεν, ὅτι ἀποδοκιμάζει τὴν εἰς Ἀπω Ἀνατολὴν ἐπέκτασιν τοῦ πολέμου, ἐζήτησε δὲ τὴν ἀποχώρησιν τῶν ξένων στρατευμάτων ἐκ τῆς Ἰνδοκίνας.

— Ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Κέντρον «Ἰωάννης ΚΓ'» διοργανοῦται τὸν προσεχῆ Αὐγουστον εἰς Σαλαμάνκαν τῆς Ἰσπανίας διεθνὲς οἰκουμενικὸν συνέδριον, οὗτινος θὰ μετᾶσχουν Ὁρθόδοξοι, Ρωμαιοκαθολικοὶ, Ἀγγλικανοὶ καὶ Προτεστάνται, ἵνα συζητήσουν περὶ τῆς διεκκλησιαστικῆς ἐνότητος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ἱερὰ Μητρόπολις Σερῶν καὶ Νιγηρίτης

Κλησὶς κατηγοροῦμένου

Πρὸς

[2]

Τὸν Ἱερομόναχον Ἀγαθάγγελον Φερειδίην
(ἀγνώστου διαμονῆς)

Καλεῖσαι ὅπως ἐμφανισθῆς ἐνώπιον ἡμῶν, ἐν τῷ Γραφείῳ τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Προφήτου Ἠλίου Σερῶν, τὴν 22αν Ἰουλίου 1970, ἡμέραν Τετάρτην καὶ ὥραν 9 π.μ., ἵνα ἀπολογηθῆς ἐπὶ ἀποδιδόμενων σοι κατηγοριῶν, δι' ἃς ἐνεργοῦνται ἐνοχοὶ ἀνακρίσεις συμφώνως τῷ ὑπ' ἀριθμ. 6678 π. ἐ. 666/3-3-1970 ἐγγράφῳ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τῷ ὑπ' ἀριθμ. 707/10-3-1970 τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Σερῶν καὶ Νιγηρίτης.

Ἐν Σέρραις τῆ 23ῃ Μαΐου 1970.

Ὁ Ἀνακριτὴς

Ὁ Γραμματεὺς

Ἱερεὺς Δημήτριος Καμπούρης

Ἱερεὺς Ἀνδρέας Κυριακίδης

Ἱερά Μητρόπολις Ἀλεξανδρουπόλεως

Ἐχοντας ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 47 καὶ 48 τοῦ Α.Ν. 2200/40 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ μεταγενεστέρων Διαταγμάτων, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνακηρύξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν κενῆς θέσεως Ἐφημερίου, 1) Ἱεροῦ Ναοῦ Παναγίας Κοσμοσώτειρας Φερρών, 2) τοῦ ἐν Ἀλεξανδρουπόλει Ἱ. Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Ἐλευθερίου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ τῶν Νόμων τοῦ Κράτους ὀριζόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης προκηρύξεως ἐν τῷ Δελτίῳ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα Πιστοποιητικά.

Ἐν Ἀλεξανδρουπόλει τῆ 18ῃ Ἰουνίου 1970.

† Ὁ Ἀλεξανδρουπόλεως ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Καρυστίας καὶ Σκύρου

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεραῆ Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ἵνα καταλάβωσι τὴν κενὴν ἐφημεριακὴν θέσιν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου τῆς ἐνορίας Ζαράκων, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλωσιν ἡμῖν σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν, ἵνα προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακηρύξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως.

Ἐν Κύμῃ τῆ 10ῃ Ἰουνίου 1970.

† Ὁ Καρυστίας καὶ Σκύρου ΣΕΡΑΦΕΙΜ

Ἱερά Μητρόπολις Κασσανδρείας

Ἐχοντας ὑπ' ὄψιν τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 33 παραγρ. 2 καὶ 3 τοῦ Κανονισμοῦ ὑπ' ἀριθ. 2 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», καὶ προτιθέμενοι νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πλήρωσιν τῶν κενῶν ἐφημεριακῶν θέσεων τῶν Ἱερῶν Ναῶν 1) Ἁγίου Ἀθανασίου ἐνορίας Πολυχρόνου, 2) Ἱεροῦ Χρυσοστόμου ἐνορίας Χανιώτης, 3) Ἁγίου Βασιλείου ἐνορίας Μεταμορφώσεως, 4) Ἁγίου Παντελεήμονος ἐνορίας Βατοπεδίου, 5) Ἁγίου Ἀλανασίου ἐνορίας Ν. Ραιδεστοῦ, 6) Κοιμήσεως Θεοτόκου ἐνορίας Ν. Συλλάτων, 7) Ἁγίων Ἀναργύρων Σουρωρῆς, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ Νόμων τῆς Πολιτείας ἀπαιτούμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ δελτίον «Ἐκκλησία», ὑποβάλωσιν ἡμῖν ἀπάσας τὰς ἀπαιτούμενας πιστοποιήσεις.

Ἐν Πολυγύρῳ τῆ 8ῃ Ἰουνίου 1970.

† Ὁ Κασσανδρείας ΣΥΝΕΣΙΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Μαντινείας καὶ Κυνουρίας

Ἐχοντας ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 46 καὶ 47 τοῦ Α.Ν. 2200/1940 «περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» καὶ τὸ ἄρθρον 33 παραγρ. 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεραῆ Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ Δελτίον «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικά πρὸς κατάληψιν τῆς χηρευούσης θέσεως Ἐφημερίου τοῦ ἐν Πραγματευτῇ Κυνουρίας Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίας Τριάδος.

Ἐν Τριπόλει τῆ 20 Ἰουνίου 1970.

† Ὁ Μαντινείας καὶ Κυνουρίας ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ

« ΕΚΚΛΗΣΙΑ »

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐκδιδόμενον κατὰ δεκαπενθήμερον

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Ἰωαννίνων ΣΕΡΑΦΕΙΜ

† Ὁ Σερβίων καὶ Κοζάνης ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΚΩΝ. Γ. ΜΠΟΝΗΣ

Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Α) Ἑσωτερικοῦ : Δραχμαὶ 150 ἑτησίως.

Β) Ἐξωτερικοῦ : Δολλάρια 6 ἑτησίως.

Τιμὴ ἐκάστου τεύχους μετὰ τοῦ «ΕΦΗΜΕΡΙΟΥ»
δρχ. 6.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κωνστ. Γ. Μπόνη, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Τὸ ἀνθρωπιστικὸν ἰδεώδες κατὰ τὸν «Προτρεπτικόν» τοῦ Κλήμεντος Ἀλεξανδρέως. (Β').

Θ., Οἱ κινητοὶ ναοὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Νικολάου Β. Τωμαδάκη, Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ἡ πτώσις τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ αἱ ἐπιπτώσεις αὐτῆς. (Συνέχεια).

Ἡ χειροτονία τοῦ νέου Μητροπολίτου Ρεθύμνης κ. Τίτου Συλλιγαρδάκη.

Ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Σεβασμ. Μητροπολίτου Κίτρους εἰς τὰς Ἐκκλησίας Πολωνίας καὶ Τσεχοσλοβακίας.

Παρατηρήσεων στήλη.

Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά.

Κλητήριον ἐπίκριμα.

Προκηρύξεις ἐκλογῆς ἱερέων.

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ
Ἀθῆναι, Ἰαοῦ 1 — Τηλέφ. 710.734.